

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL PROFESORULUI

ZÜRICH UNIVERSITY
OF TEACHER
EDUCATION

Realizat în baza curriculumului disciplinar, aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018). Aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 463 din 25.05.2020.

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului elvețian „JOBS: Orientarea Profesională – Instruire în afaceri și școli”, centrat pe asocierea dintre piața muncii și școală. JOBS este un program transversal dedicat elevilor din învățământul secundar. Ei își evaluează și dezvoltă propriile competențe și abilități de viață și fac cunoștință cu lumea reală a muncii.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova în colaborare cu Departamentul pentru Proiecte Internaționale în Educație al Universității Pedagogice din Zurich au coordonat producerea, designul și editarea acestor materiale didactice. (Acorduri de cooperare semnate în iunie 2019). Publicația a fost finanțată de către Lottery Fund din Cantonul Zurich, Elveția.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

ZÜRICH UNIVERSITY
OF TEACHER
EDUCATION

Kanton Zürich
Lotteriefonds

Autori

Corinna Borer
Peter Holzwarth
Wiltrud Weidinger

Consultanți naționali

- Iosif Moldovanu, consultant, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC)
- Valentina Olaru, doctor în științe pedagogice, grad didactic superior, IPLT „Lucian Blaga”, mun. Chișinău
- Tatiana Turchină, Șef Departament Formare Continuă, Universitatea de Stat din Moldova

Traducere

Tania Mihiu

Redactare

Marin Dolința
Mary Sava

Design grafic

Nadine Hugli

Publicat în 2020

Universitatea Pedagogică din Zurich (Zurich University of Teacher Education); Proiecte Internaționale în Educație International Projects in Education (IPE)

phzh.ch/ipe
ipe-textbooks.phzh.ch

Toate drepturile rezervate. Nici o parte a acestei publicații nu poate fi tradusă, reprodusă sau transmisă sub nici o formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare sau orice sistem de stocare sau extragere a informațiilor, fără permisiunea prealabilă în scris de la Lottery Fund din Cantonul Zurich – Departamentul de Finanțe, care este unicul proprietar al publicației. Aceasta se aplică la nivel mondial.

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL PROFESORULUI CLASA 6

Introducere: Aspecte pedagogice	2
Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?	2
Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții	2
Cum sunt organizate competențele?	4
Cum urmează să predau modulele?	5
Care este rolul meu, al profesorului?	5
Cum este structurat ghidul?	6
Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?	6
Unde se înregistrează munca elevilor?	6
Cum are loc evaluarea elevilor?	7
Cum îmi evaluez modul de predare?	7
Care este rolul părinților în predarea disciplinei?	7
Bibliografie	8
 Ghidul profesorului pentru disciplina dezvoltare personală, clasa 6	 9
Modulul 1 – Identitatea personală și relaționarea armonioasă	15
Modulul 2 – Asigurarea calității vieții	25
Modulul 3 – Modul de viață sănătos	35
Modulul 4 – Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	45
Modulul 5 – Securitatea personală	55

INTRODUCERE: ASPECTE PEDAGOGICE

„Ghidul profesorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” în clasa 6 este destinat cadrelor didactice care le formează elevilor competențe transversale și deprinderi de viață. Ghidul se concentrează pe modalitățile de formare a competențelor transversale necesare pentru o dezvoltare fizică și psihică sănătoasă și pe susținerea dezvoltării identității personale a fiecărui elev. Printre aceste competențe și deprinderi de viață se numără și acelea de care copiii și adolescenții vor avea nevoie în diverse situații în context școlar și în viața cotidiană, pe care le vor întâmpina atât în viața privată cât și în cea profesională.

Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?

Printre competențele și deprinderile de viață ce țin de diverse aspecte ale personalității se numără:

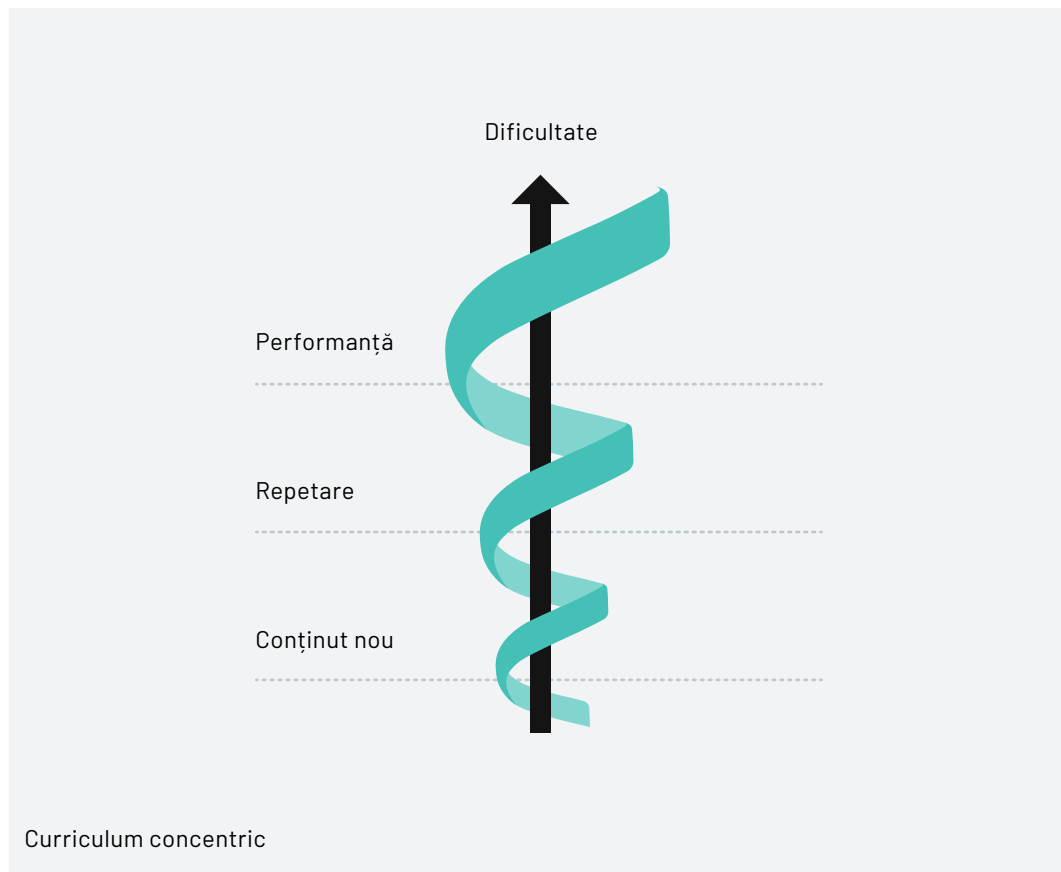
- **Competențele cognitive** – de exemplu, competențele de soluționare a problemelor, de gândire creativă, de gândire critică, precum și cele metacognitive;
- **Competențele sociale** – de exemplu, competențele de comunicare, de colaborare, de construire a relațiilor, empatia;
- **Competențele legate de conștiința de sine** – de exemplu, responsabilitatea, competența de luare a deciziilor, deprinderile de autorefecție;
- **Competențele de reglare a emoțiilor** – de exemplu, abilitatea de a-și controla emoțiile, de combatere a stresului, competențele de soluționare a conflictelor.

Competențele vizate de acest program de dezvoltare personală sunt definite de Organizația Mondială a Sănătății ca setul de competențe necesare pentru succes pe parcursul vieții (2001). Ținem să remarcăm că toate deprinderile de viață se suprapun, într-o măsură mai mare sau mai mică, și pot fi susținute printr-o abordare holistică. Astfel, competențele cognitive nu pot fi formate fără a se acorda atenție competențelor sociale și celor legate de conștiința de sine, competențele de reglare a emoțiilor nu se pot forma fără a lua în considerare competențele sociale ș.a.m.d.

Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții

Educația pentru dezvoltare personală și deprinderi de viață este integrată în toate disciplinele școlare, fiind întotdeauna legată de conținuturile de învățare relevante pentru individ la stadiul său curent de dezvoltare. Conținuturile și sarcinile din acest program sunt orientate spre vârste și clase diferite. Pe parcursul înaintării prin curriculum, ce acoperă perioada de școlarizare obligatorie, procesul de formare a deprinderilor de viață devine tot mai complex, deși în fiecare an se studiază teme asemănătoare și se lucrează la aceleași competențe. Acest proces progresează de la o vârstă timpurie,

demarând la momentul intrării copilului în sistemul de educație (fie la grădiniță, fie în școala primară) și încheindu-se la finele educației obligatorii. De-a lungul vieții școlare a elevilor, competențele de dezvoltare personală se formează în baza unui curriculum concentric, repetându-se în fiecare an școlar, însă de fiecare dată la un nivel mai complex.

Curriculumul concentric pentru „Dezvoltare personală” poate fi descris ca o abordare ce prezintă anumite concepte-cheie la niveluri de complexitate care sporesc pe măsura avansării prin etapele de școlarizare. Edificat în baza concepției pedagogului și psihologului Jerome Bruner, conform căruia „orice subiect poate fi predat în mod eficient, într-o formă intelectual corectă, oricărui copil, la orice etapă de dezvoltare” (Bruner 1960), curriculumul concentric reprezintă fundamentul pedagogic al acestui program. Copiilor li se prezintă, la o vârstă timpurie, anumite secvențe de informație, subiecte și sarcini; acestea le sunt prezentate iar și iar, pentru consolidare și pentru a sta la baza altor competențe și unități de conținut. Pe lângă faptul că, cu ajutorul metodei învățării adaptate, copilul va atinge performanța privind diferite deprinderi de viață, se cere remarcat și un alt aspect – sensul și însemnătatea a ceea ce se predă devin, la rândul lor, o componentă a programului. Curriculumul concentric conține idei, principii și valori care capătă importanță atât pentru elevi, pe măsura maturizării acestora, cât și pentru societate ca un tot întreg. Astfel, programul adoptă abordarea și paradigma învățării pe parcursul întregii vieți.

Cum sunt organizate competențele?

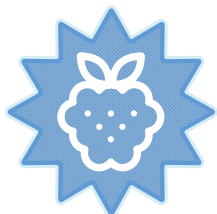
Competențele vizate prin studiul disciplinei „Dezvoltare personală” sunt formate în cadrul a cinci module, care cuprind cinci concepte-cheie. Acestea sunt:

Modulul 1

„Identitatea personală și relaționarea armonioasă” care pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

Modulul 2

„Asigurarea calității vieții” cu accent pe integritate, gestionare eficientă a resurselor, responsabilitate pentru o dezvoltare durabilă, o bună gospodărire etc.

Modulul 3

„Modul de viață sănătos” care îi ghidează pe elevi în aspecte ce țin de sănătatea fizică, emoțională, alimentația sănătoasă, contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

Modulul 4

„Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial” care pune accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

Modulul 5

„Securitatea personală” ce oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți.

Bazându-se pe curriculumul concentric, fiecare ghid din această serie se structurează după aceleași module și noțiuni-cheie. Sarcinile sunt dispersate pe parcursul unui an școlar, câte patru pentru fiecare modul. Prin urmare, fiecare ghid conține 20 de sarcini. Însă temele și sarcinile destinate elevilor deseori se suprapun: de exemplu, o sarcină legată de modul de viață sănătos va atinge și subiecte precum asigurarea calității vieții și arta cunoașterii de sine; o sarcină – destinată copiilor mai mari – centrată pe oportunitățile profesionale va implica și cunoașterea de sine și asigurarea calității vieții ș.a.m.d. Prin urmare, deși sarcinile sunt organizate în cinci module, ele nu se pot percepe ca fiind absolut izolate una de alta.

Abordarea modulară insistă pe o viziune asupra activității didactice caracterizată prin integrarea cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor specifice dezvoltării de competențe. Această abordare integratoare este reflectată în fiecare modul, valorificându-se și cele învățate la alte discipline școlare sau din mediul social și familial al elevului. În acest mod, disciplina „Dezvoltare personală” se concentrează pe formarea de competențe cu un accent aparte pe valori, atitudini și înclinații.

Cum urmează să predau modulele?

Modulele și sarcinile sunt prezentate în ordine cronologică. Recomandăm să respectați această ordine, pentru că astfel deprinderile de viață se vor dezvolta la elevi treptat, în baza unor noțiuni-cheie și printr-un proces planificat și organizat. Printre metodele de predare-învățare utilizate se numără învățarea pe bază de sarcini și învățarea prin colaborare. Ambele se edifică pe o viziune cognitiv-constructivistă a învățării, care presupune că educabilul acumulează cunoștințe, realizând o anumită sarcină individual, făcând apoi schimb de idei cu un coleg sau în cadrul unei echipe, împărtășind rezultatele cu întreaga clasă. Procedul „gândește – lucrează în perechi – împărtășește” se regăsește în mai multe sarcini, contribuind la dezvoltarea deprinderilor sociale și de colaborare. La fel, reflecția individuală și colectivă asupra procesului de învățare, un element important al dezvoltării personale, face parte din mai multe sarcini.

Care este rolul meu, al profesorului?

În cadrul acestui program, rolul profesorului este să inițieze și să ghideze procesele de învățare, să-i antreneze și să-i însoțească pe elevi în experiența de învățare și să-i ajute să-și depășească dificultățile. Profesorul trebuie să-și dea seama de faptul că, în consecință, rolul său va fi mai curând unul de formator și moderator decât de transmitător de cunoștințe. Această schimbare ține și de evaluarea procesului de învățare și a finalităților de studiu. Elevilor li se cere să-și elaboreze propriile strategii de soluționare a problemelor: să analizeze independent o problemă și să evalueze critic mai multe moduri de a o soluționa. Așadar, rezultatele învățării fiecărui elev trebuie examinate individual, acestea nu pot fi apreciate printr-o evaluare sumativă ordinară. Evaluarea se va organiza în mod formativ, adică profesorul va observa și evalua continuu procesul de învățare al fiecărui elev, nu doar rezultatele. În acest context, oferirea unui feedback individual și personal devine un element important al rolului profesorului.

Cum este structurat ghidul?

Toate „ghidurile profesorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” au o structură similară. În paginile ce urmează veți găsi o descriere mai detaliată a modulelor și a deprinderilor de viață specifice fiecărei clase vizate. Ghidul conține 20 de sarcini, distribuite în cinci module. Sarcinile sunt prezentate în același mod: în stânga paginii sunt indicate obiectivele, competențele vizate, formele de activitate, etapele și timpul necesar, materialele și modul de organizare a clasei. Unele sarcini se constituie dintr-o activitate dublă de predare și învățare, o recomandare de temă pentru acasă și analiza acesteia în lecția următoare (follow-up). Apoi se prezintă proiectul detaliat al lecției. În secțiunea din dreapta se enumeră toate instrucțiunile pe care le primesc elevii, cu exemple (schițe) de posibile prezentări pe tablă sau fișe de lucru.

Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?

Materialele necesare pentru fiecare lecție sunt enumerate în dreptul sarcinilor. Prin materiale înțelegem atât foi de hârtie, pixuri, creioane colorate, cât și telefoane mobile sau computere. Pentru unele sarcini ar putea fi nevoie ca profesorul să descarce de pe Internet materiale adăugătoare, în funcție de cunoștințele și experiența sa anterioară. Dacă este cazul, acest lucru este recomandat. Vă rugăm să rețineți că seria de ghiduri dedicate disciplinei „Dezvoltare personală” nu este decât una din numeroasele resurse ce pot fi utilizate; bineînțeles, profesorii se pot inspira și din alte materiale disponibile, care țin de dezvoltarea personală.

Unde se înregistrează munca elevilor?

Există mai multe moduri în care elevii își pot înregistra munca efectuată. Deoarece nu există un caiet special al elevului, profesorul este cel care poate decide forma de înregistrare a lucrărilor.

De exemplu:

- Elevii lucrează pe fișele individuale distribuite de profesor. Toate fișele se colectează într-o mapă. Dacă doresc, elevii își pot confecționa mapele în prima lecție, la începutul anului școlar. În mapă se pot adăuga și materiale suplimentare (fotografii etc.).
- Elevii lucrează în caiete, unde scriu/desenează toate schițele, notele, eseurile etc. Caietele servesc, în fond, drept jurnale personale. Un punct forte al acestora este că paginile sunt cusute și deci se exclude riscul pierderii materialelor. Elevii își pot înfrumuseța caietele după dorință.
- În funcție de situația socioeconomică a părinților, profesorii le pot propune să achiziționeze singuri caietele pentru elevi. Această propunere se poate discuta la una din ședințele cu părinții.

Cum are loc evaluarea elevilor?

Evaluarea formativă se desfășoară pe parcursul predării-învățării fiecărui modul. Evaluarea sumativă se efectuează la finele fiecărui modul, cu ajutorul instrumentului de evaluare propus, pornind de la autoevaluarea elevilor în baza descriptorilor de competențe formate/dezvoltate pe parcursul studierii modulului. Elevul își identifică propriul potențial de dezvoltare și își formulează scopuri pentru viitor. După aceasta, profesorul îi oferă fiecărui elev feedback individual sub forma unei critici constructive, concentrându-se mai degrabă pe dezvoltarea competențelor și pe punctele forte, decât pe deficiențe. Fișele de evaluare urmează să devină o parte importantă a portofoliului elevului.

Cum îmi evaluez modul de predare?

Orice formă de predare necesită ca profesorul să-și evalueze regulat munca și să reflecteze asupra ei. Autoevaluarea se poate efectua în baza unor întrebări-cheie, care derivă din obiectivele propuse, competențele de format, finalitățile de studiu, activitatea elevilor etc. Reflecția se poate face în pereche cu un coleg, de la egal la egal, în urma asistării reciproce la lecțiile de dezvoltare personală. Sugerăm ca, înainte de a invita colegul să asiste la lecție, să determinați câteva aspecte care vă interesează și să i le comunicați. Astfel, puteți spera să primiți observații și sugestii concrete în urma acestei experiențe. Feedbackul trebuie să fie oferit colegial, sub forma unor critici constructive.

Care este rolul părinților în predarea disciplinei?

Orele de dezvoltare personală au loc în școală. Cu toate acestea, elevii vor primi teme pentru acasă care presupun colectarea de informații de la părinți sau de la alte rude (de exemplu, despre biografiile lor, despre reguli, despre trecut etc.). Recomandăm ca disciplina „Dezvoltare personală” să le fie prezentată părinților în cadrul unei ședințe, la începutul anului școlar. Părinții și familia au un rol important în dezvoltarea copiilor, în definirea identității lor, a normelor morale, a valorilor și a perspectivelor de viitor. Profesorii ar trebui să informeze părinții despre specificul programului de dezvoltare personală, să le ofere o privire de ansamblu asupra modulelor și a felului în care vor lucra elevii la ore (individual, în perechi, în grupuri etc.). Părinții pot fi încurajați să participe activ la procesul de învățare al copiilor lor, asociindu-se cu școala într-un mod pozitiv. „Dezvoltare personală” este o disciplină în care integrarea lumii exterioare și a comunității școlii joacă un rol important. În cadrul unor sarcini elevii vor aduna informații, comunicând cu oamenii și descoperind fenomene care fac parte din viața comunității lor. Prin urmare, disciplina „Dezvoltare personală” este legată de clasă, dar devine și o parte a dezvoltării întregii școli și necesită implicarea tuturor factorilor interesați din comunitate.

Bibliografie

- Bruner, J (1960) The Process of Education (Procesul Educațional), Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- World Health Organisation (Organizația Mondială a Sănătății) (2001): Partners in life Skills Education (Parteneri pentru Învățarea Abilităților de Viață). Concluzii de la Întâlnirea United Nations Interagency. Geneva: Organizația Mondială a Sănătății.

GHIDUL PROFESORULUI PENTRU DISCIPLINA DEZVOLTARE PERSONALĂ CLASA 6

Ghidul pentru clasa 6 conține 20 de sarcini de lucru, împărțite în mod egal între cele cinci module. Modulele se concentrează pe următoarele scopuri și competențe:

Modulul 1:

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

Competența specifică: Exprimarea identității personale în relaționarea constructivă cu familia și ceilalți, prin explorarea sinelui și a resurselor din societate. Aceasta include:

- identificarea resurselor proprii și manifestarea unei atitudini pozitive față de sine,
- evitarea etichetărilor, rezolvarea conflictelor în mod constructiv, adoptarea unui comportament respectuos,
- stabilirea unei legături între emoții, acțiuni și consecințele lor,
- crearea echilibrului emoțional prin aplicarea strategiilor de gestionare a emoțiilor.

Subiectele abordate în manualul de clasa 6 se referă îndeaproape la istoria personală a elevului, concentrându-se pe valorile sale (Sarcina 1), relațiile (Sarcina 2), gestionarea emoțiilor (Sarcina 3) și găsirea strategiilor de rezolvare a conflictelor (Sarcina 4).

Modulul 2:

Asigurarea calității vieții

Competență specifică: demonstrarea responsabilității în alegerea unui comportament orientat spre valorificarea optimă a resurselor personale și a mediului înconjurător. Aceasta include:

- aplicarea normelor și valorilor morale ca resurse pozitive, orientate spre succes,
- stabilirea unei relații între norme și valori bazate pe decizii personale și pe calitatea rezultatelor și a consecințelor,
- evaluarea consecințelor care decurg din acțiunile personale, în raport cu respectarea normelor și a valorilor.

Subiectele abordate aici se referă la norme și valori personale (Sarcina 5), la aprecierea muncii și utilizarea resurselor proprii (Sarcina 6), la găsirea strategiilor pentru luarea deciziilor (Sarcina 7) și la gestionarea resurselor financiare proprii (Sarcina 8).

Modulul 3:**Modul de viață sănătos**

Competența specifică: Manifestarea independentă a comportamentului centrat pe modul de viață sănătos, prin implicarea activă în menținerea sănătății proprii și a sănătății celorlalți, demonstrând interes și inițiativă. Aceasta include:

- descrierea propriei sănătăți folosind criterii și norme de igienă speciale pentru menținerea și consolidarea sănătății,
- menținerea ordinii și curățeniei în mediul casnic și cel școlar, având grijă de propria sănătate,
- acceptarea responsabilității pentru propria sănătate, rezistând tentațiilor periculoase,
- demonstrarea unui comportament prudent, de autoconservare și exprimarea unei stări de bine.

Subiectele abordate în clasa 6 se referă la mediu și consecințele poluării aerului (Sarcina 9), la importanța sănătății fizice și mentale (Sarcina 10), la modul de menținere a unei alimentații sănătoase (Sarcina 11) și la abordarea tentațiilor periculoase ale drogurilor (Sarcina 12).

Modulul 4:**Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial**

Competența specifică: Proiectarea carierei prin determinarea traseului școlar și/sau profesional din perspectiva valorificării potențialului personal și a oportunităților de pe piața muncii. Aceasta include:

- identificarea profesiilor necesare în comunitate, în vederea proiectării carierei personale și integrării socio-profesionale,
- corelarea rezultatelor personale de la diferite discipline școlare cu potențialul de dezvoltare personală și profesională în anumite domenii,
- formularea de inițiative personale orientate către activități antreprenoriale care să valorifice potențialul propriu și imaginea proprie.

Subiectele abordate în clasa 6 se referă la obținerea unei imagini de ansamblu, inițiale, asupra lumii profesionale și a intereselor proprii (Sarcina 13), la analizarea propriilor puncte forte, crearea profilului și potrivirea propriilor puncte forte în raport cu cerințele unui domeniu profesional dat (Sarcina 14), la analizarea imaginii de sine și a percepției de sine, în comparație cu percepțiile celorlalți (Sarcina 15) și la găsirea unei soluții creative pentru a se prezenta cu un logo personal (Sarcina 16).

Modulul 5:**Securitatea personală**

Competența specifică: Adoptarea comportamentului activ, centrat pe responsabilitate, privind securitatea personală, starea de bine proprie și a celor din jur. Aceasta include:

- descrierea situațiilor excepționale și explicarea consecințelor acestora asupra securității umane,
- respectarea regulilor de trafic rutier și a normelor de siguranță în situații excepționale, abordând o atitudine prudentă față de sine,
- proiectarea propriilor măsuri de siguranță în explorarea mediului virtual,
- transformarea comportamentului personal într-unul orientat spre securitate, demonstrând respectarea prevederilor normative.

Subiectele abordate în clasa 6 se referă la reflectarea asupra utilizării responsabile a telefoanelor mobile și a rețelelor de socializare (Sarcina 17), asupra bullyingului cibernetic (Sarcina 18), asupra siguranței personale (Sarcina 19) și la întrebări despre siguranța în cartier ca un bun comun (Sarcina 20).

MODULUL 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă	15
Sarcina 1 Crearea propriilor valori – reprezentarea lor prin „mâna cu like-uri”	16
Sarcina 2 Istoricul personal - relațiile familiale și arborele genealogic	18
Sarcina 3 Gestionarea emoțiilor – sentimentele mele, sentimentele tale	20
Sarcina 4 Rezolvarea conflictelor – găsirea diferitelor strategii	22

MODULUL 2

Asigurarea calității vieții	25
Sarcina 5 Integritate, norme și valori – acestea sunt importante pentru mine	26
Sarcina 6 Importanța educației și a muncii ca să pot da totul	28
Sarcina 7 Luarea deciziilor corecte – un atelier despre luarea deciziilor	30
Sarcina 8 Gestionarea resurselor financiare – banii mei de buzunar	32

MODULUL 3

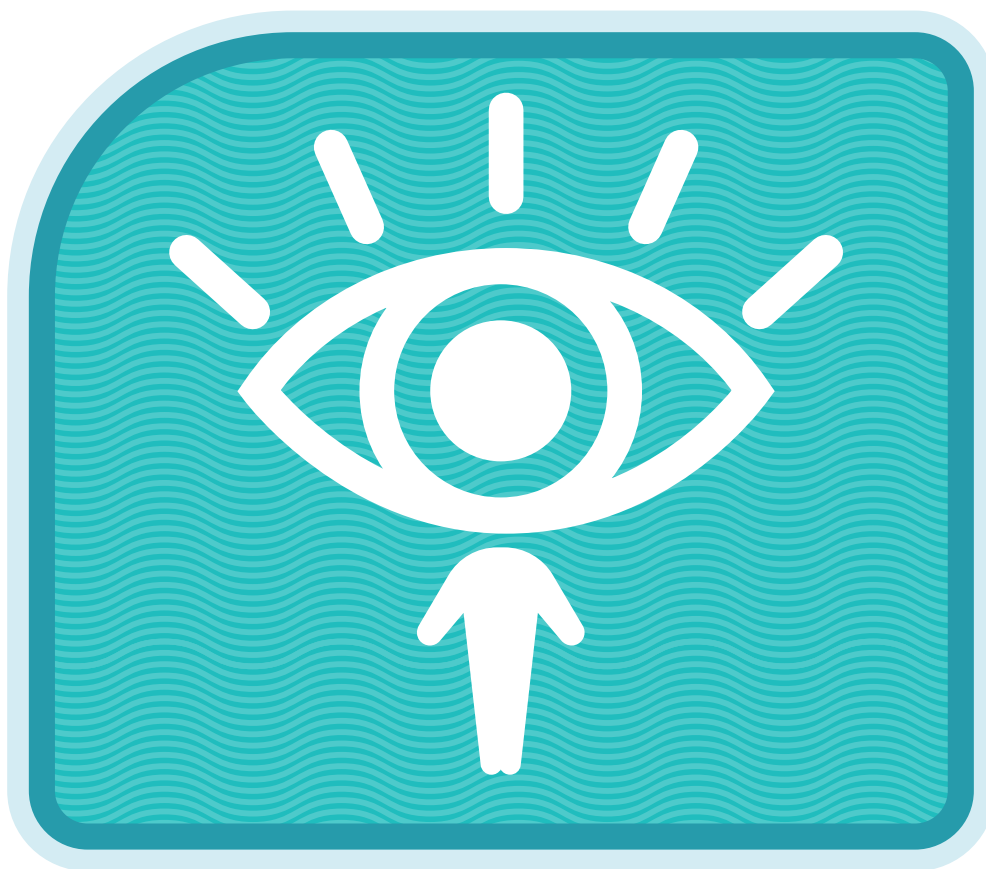
Modul de viață sănătos	35
Sarcina 9 Este și aerul o hrană? – Poluarea aerului	36
Sarcina 10 Rămâi calm și lucrează din greu – sănătatea fizică și mentală	38
Sarcina 11 Corpul meu este sănătos – dieta ideală?	40
Sarcina 12 Fumatul și alcoolul – tentații periculoase	42

MODULUL 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	45
Sarcina 13 Lumea profesiilor – ce anume mă interesează	46
Sarcina 14 Domeniile profesionale și punctele mele forte – profilul meu	48
Sarcina 15 Descoperirea potențialelor – cum mă văd eu, cum mă văd ceilalți	50
Sarcina 16 Ce mă caracterizează – acesta este logo-ul meu	52

MODULUL 5

Securitatea personală	55
Sarcina 17 Utilizarea responsabilă a telefoanelor mobile și a rețelelor de socializare	56
Sarcina 18 Bullying cibernetic	58
Sarcina 19 Securitatea personală	60
Sarcina 20 Cartierul nostru – securitatea noastră	62

MODULUL 1

IDENTITATEA PERSONALĂ ȘI RELAȚIONAREA ARMONIOASĂ

Identitatea personală și relaționarea armonioasă pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

SARCINA 1

CREAREA PROPRIILOR VALORI REPREZENTAREA LOR PRIN „MÂNA CU LIKE-URI”

Scop

Elevii dezvoltă atitudini pozitive față de ei înșiși și față de ceilalți și se gândesc la valori și etichete (moduri de etichetare).

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Hârtie, creioane colorate

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

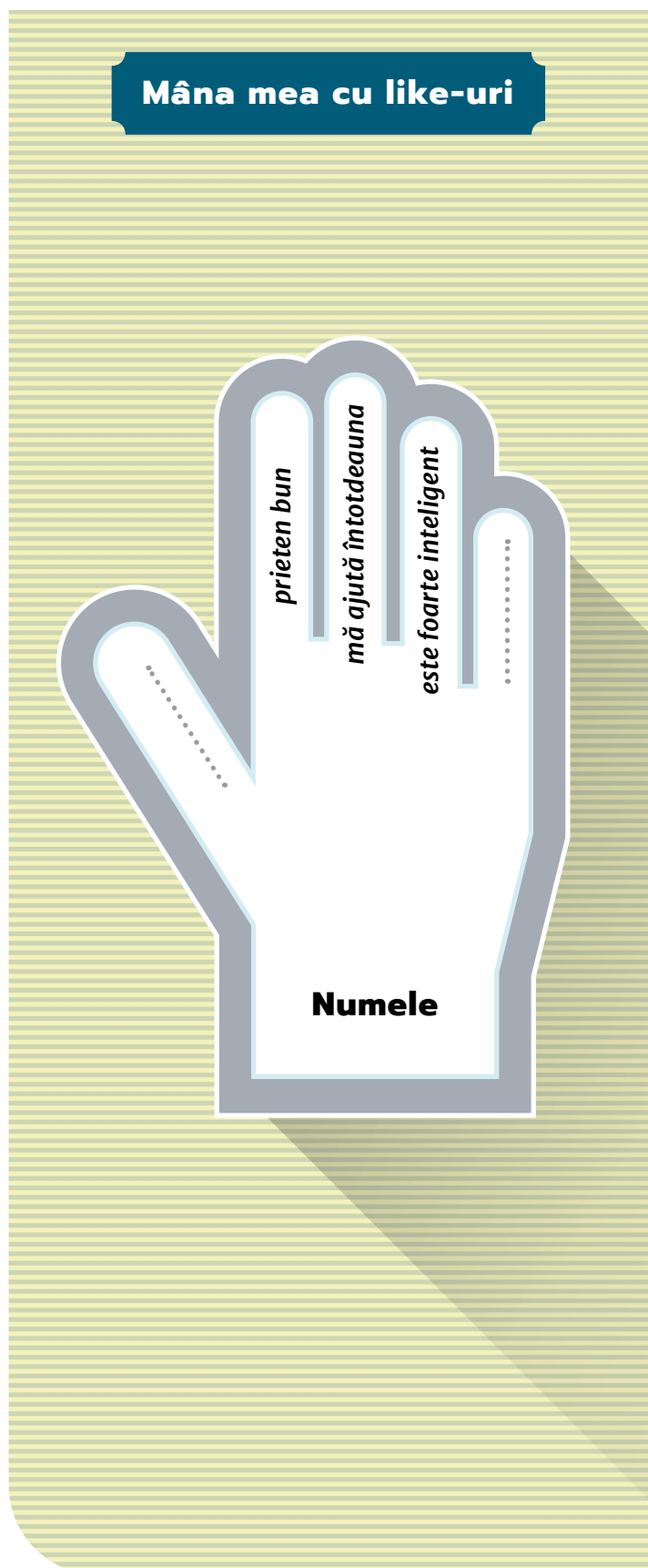
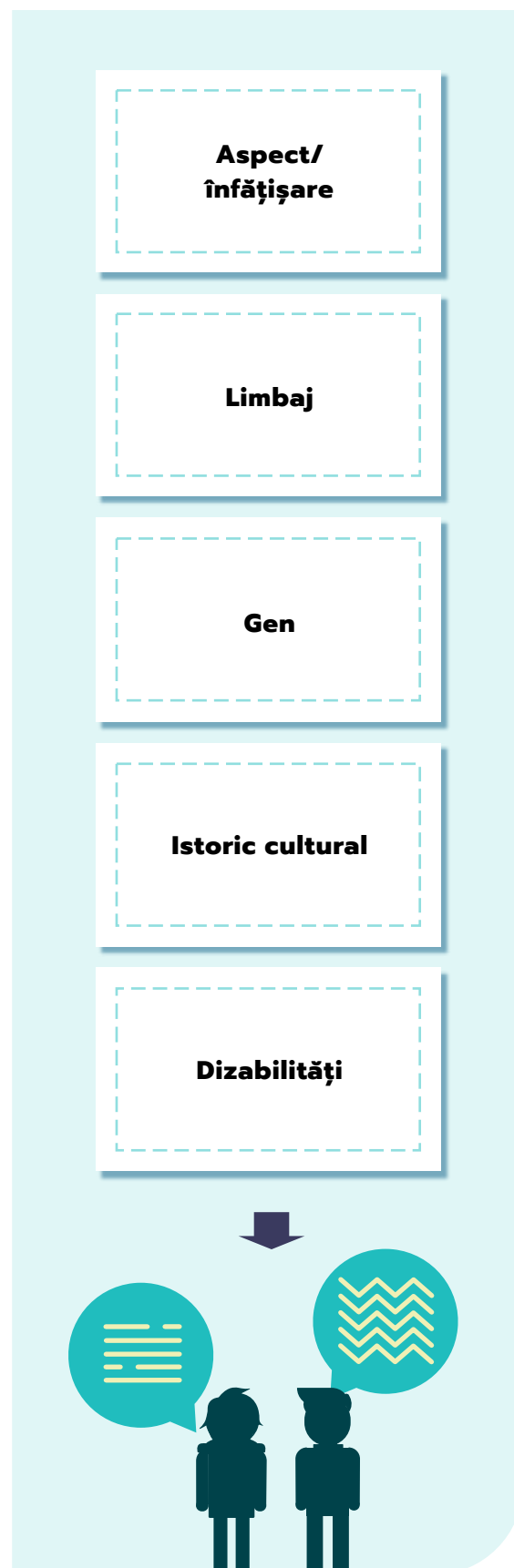
1. Profesorul desenează o mână mare pe tablă. Elevii își trasează conturul mâinii pe hârtie și își scriu numele pe încheietura mâinii.
2. Fiecare elev discută cu cinci colegi și le cere să scrie pe fiecare deget ceva ce le place (like) la el sau ea.
3. Elevii citesc ce au scris ceilalți și se gândesc dacă sunt de acord cu cele notate.
4. Toți elevii se adună într-un cerc. Profesorul începe o discuție despre percepția de sine și percepția celorlalți. Acesta inițiază discuția cu întrebări de genul: Sunteți de acord cu ce au scris colegii voștri despre voi? Ce lucruri au fost noi pentru tine? Ce lucruri sunt importante pentru tine? Sunt evocate valori cum ar fi prietenia, încrederea, siguranța/trăinicia, umorul, grija etc.
5. După discuție, elevii își decorează „mâinile cu like-uri” și le afișează în sala de clasă.

Partea ②

1. Elevii stau în cerc. Profesorul vorbește despre mâinile cu like-uri afișate. Acesta subliniază faptul că, uneori, părerile altora despre noi pot fi diferite de părerile pe care le avem despre noi înșine. Uneori acestea sunt puncte forte pe care nu le-am văzut, alteori sunt puncte slabe sau prejudecăți greșite. Este foarte periculos să etichetezi o persoană după aparențe. Ce fel de gânduri ne fac să îi etichetăm pe ceilalți?
2. Profesorul pune cardurile de cuvinte în mijlocul cercului. Adună idei de la elevi despre modul în care aceste aspecte ne pot influența percepțiile și opiniile despre ceilalți, înainte de a-i cunoaște. Elevii vorbesc despre exemplele lor.
3. Elevii formează perechi. Își imaginează o situație în care un elev este etichetat de un altul pe baza unei anumite impresii sau prejudecăți. Aceștia descriu situația și formulează două soluții posibile pentru situația dată.
4. Elevii revin în cerc și își prezintă cazul și cele două soluții. Împreună, discută soluțiile.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①**Partea ②**

SARCINA 2

ISTORICUL PERSONAL

RELAȚIILE FAMILIALE ȘI ARBORELE GENEALOGIC

Scop

Elevii reflectează asupra relațiilor de familie și asupra originii lor. Învăță cum să facă un arbore genealogic.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Schița cu membrii familiei pe tablă, sau ilustrații/figurine reprezentând membrii familiei;
Șablon pentru sociogramă
- ② Șablon pentru arborele genealogic

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Elevii sunt așezați în cerc. Profesorul desenează pe tablă o schiță a unei familii sau folosește figurine mici dispuse pe podea pentru a reprezenta diferiți membri ai familiei.
2. Profesorul subliniază că familiile pot fi diferite, constând din mai mulți sau mai puțini membri. Acesta oferă câteva exemple folosind figurinele de pe podea sau schița de pe tablă. Subliniază că cineva poate fi sau nu foarte apropiat de membrii familiei. Dacă folosește figurine, profesorul le poate așeza mai aproape sau mai departe una de cealaltă.
3. Elevii se gândesc individual la familiile lor. Fac acest lucru printr-o sociogramă. Ei se desenează în mijlocul hârtiei și trasează apoi cercuri concentrice în jurul lor. Profesorul poate folosi un șablon pentru cercuri. Elevii decid, apoi, în care cerc plasează fiecare membru al familiei. Le scriu numele și îi desenează.
4. Elevii formează perechi și fac schimb de sociograme. Realizarea acestui exercițiu în plen poate fi incomodă pentru unii elevi, din cauza situațiilor familiale dificile.
5. Ca temă pentru acasă, elevii sunt rugați să aducă pentru lecția următoare fotografii cu familiile lor.

Partea ②

1. Elevii stau în cerc. Profesorul prezintă conceptul de arbore genealogic. Poate folosi pentru acest lucru un exemplu de pe Internet sau poate construi propriul arbore genealogic, pe tablă, cu ajutorul unor bilețele de hârtie.
2. Elevii încep să-și deseneze, individual, proprii arbori genealogici. Dacă este posibil, aceștia completează și datele de naștere (sau de deces) ale strămoșilor. Dacă nu, ei pot culege aceste informații de acasă.
3. După aceea își prezintă arborii genealogici în plen.
4. Într-o discuție plenară, profesorul le cere elevilor să vorbească despre experiențele lor din timpul ambelor exerciții.

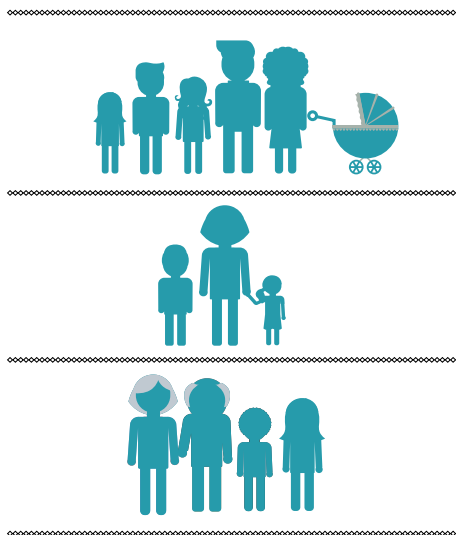
MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

Relațiile familiale

Exemple de familii:

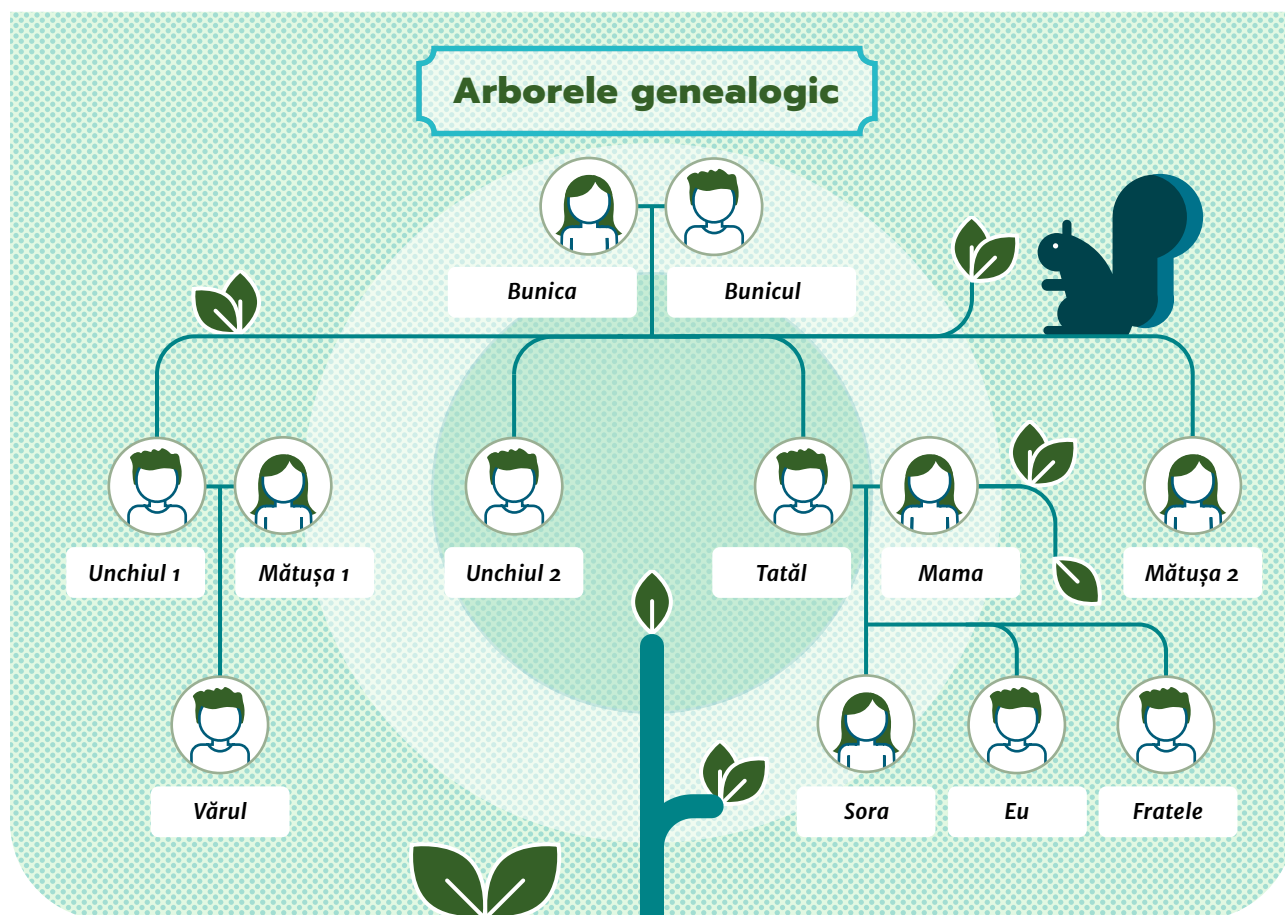

Exemplu de sociogramă:

Partea ②

Arborele genealogic

SARCINA 3

GESTIONAREA EMOȚIILOR

SENTIMENTELE MELE, SENTIMENTELE TALE

Scop

Elevii stabilesc legăturile dintre emoții, acțiuni și consecințele lor. Învăță cum pot schimba perspectiva și cum pot reflecta asupra impactului stărilor emoționale.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Carduri de cuvinte care exprimă diferite emoții
- ② Hârtie, creioane colorate; Computer sau smartphone

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Elevii stau în cerc. Profesorul prezintă subiectul lecției, așezând pe podea cardurile care exprimă diferite emoții. Sau, ar putea să înmâneze câte un card fiecărui elev, rugându-l să exprime (mimeze) sentimentul descris.
2. Se începe o discuție despre cum se dezvoltă emoțiile și în ce fel de situații apar anumite sentimente.
3. Elevii formează perechi. Fiecare pereche primește două carduri diferite și găsește un spațiu unde să stea împreună. Fiecare mimează emoția de pe cardul său, iar celălalt încearcă să ghicească. Apoi, ei reflectează asupra modului în care reacționează și se comportă atunci când trăiesc această emoție. Schimbă cardurile și reiau exercițiul.
4. Elevii se adună în cerc. Profesorul colectează strategiile de la elevi, notându-le pe tablă sau flipchart, astfel încât toți să le poată vedea. Profesorul declanșează discuțiile despre modalități alternative de a trata emoțiile.
5. Elevii aleg o emoție puternică și notează:
 - o situație în care au experimentat această emoție,
 - ce strategie au folosit în acea situație,
 - modul în care au reacționat,
 - apoi se gândesc la o strategie diferită și descriu modul în care ar fi evoluat lucrurile în acest caz.
6. Își împărtășesc rezultatele în perechi.

Partea ②

1. Profesorul scrie două titluri pe tablă: „Acest lucru mă face fericit” și „Acest lucru mă întristează”.
2. Elevii aleg modul în care doresc să-și exprime sentimentele:
 - să scrie (o poveste, o poezie, un blog),
 - să realizeze un desen, o pictură, un desen animat sau benzi desenate,
 - să facă fotografii cu un smartphone (pot fi combinate cu opere de artă),
 - să practice un joc de rol (cu altcineva).
3. Elevii lucrează la produsul lor.
4. Apoi, îl prezintă în fața grupului (sau în plen).

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Carduri care exprimă diferite emoții:

fericit	emoționat
dezamăgit	furios
surprins	trist
curajos	vesel
singur	nesigur

Lista cu strategiile de gestionare a emoțiilor:

- *vorbesc cu o persoană apropiată*
- *citesc, navighez pe Internet*
- *ascult muzică*
- *fac sport*
- *dorm*
- *mănânc*
- *stau singur (mă izolez)*
- *sparg ceva*
- *mă rănesc singur*
- *nu mănânc*

SARCINA 4

REZOLVAREA CONFLICTELOR GĂSIREA DIFERITELOR STRATEGII

Scop

Elevii învață cum să aplice strategiile de control emoțional și cum să rezolve constructiv conflictele. Ei învață cum să adopte un comportament respectuos în situații de conflict.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Sarcina scrisă pe tablă sau pe fișe de lucru; Carduri de cuvinte exprimând diferite tipuri de conflicte
- ② Modelul „Rezolvarea conflictelor în 6 pași” scris pe tablă sau în fișele de lucru

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul începe lecția cu o întrebare scrisă pe tablă: Ce poate provoca un conflict în școală, cu prietenii sau în familia ta? Elevii se angajează într-o scurtă sesiune de brainstorming. Profesorul ia notițe pe tablă, diferențiind problemele comune (care afectează mai multe persoane) de problemele individuale (care afectează doar una sau două persoane).
2. Împreună cu elevii subliniază toate problemele individuale.
3. Elevii stau în cerc. Profesorul prezintă diferite modalități de a soluționa un conflict (de exemplu, carduri cu termenii câștig-câștig, câștig-pierdere, pierdere-câștig, pierdere-pierdere)
4. Profesorul descrie cele patru situații. Elevii găsesc apoi perechile de carduri potrivite pentru fiecare situație.
5. Elevii, grupați câte 2, discută perechile potrivite. Scriu răspunsurile corecte într-un tabel.
6. Profesorul prezintă următorul conflict: „Cristina, o fată de 18 ani, vrea să urmărească YouTube pe iPad. Fratele ei Vlad, în vârstă de 13 ani, are nevoie de iPad pentru a verifica un e-mail de la profesorul său.”
7. Elevii se gândesc la această situație și încearcă să-și dea seama care ar putea fi cele patru situații: câștig-câștig, câștig-pierdere, pierdere-câștig, pierdere-pierdere. Revin cu ideile lor în lecția următoare.

Partea ②

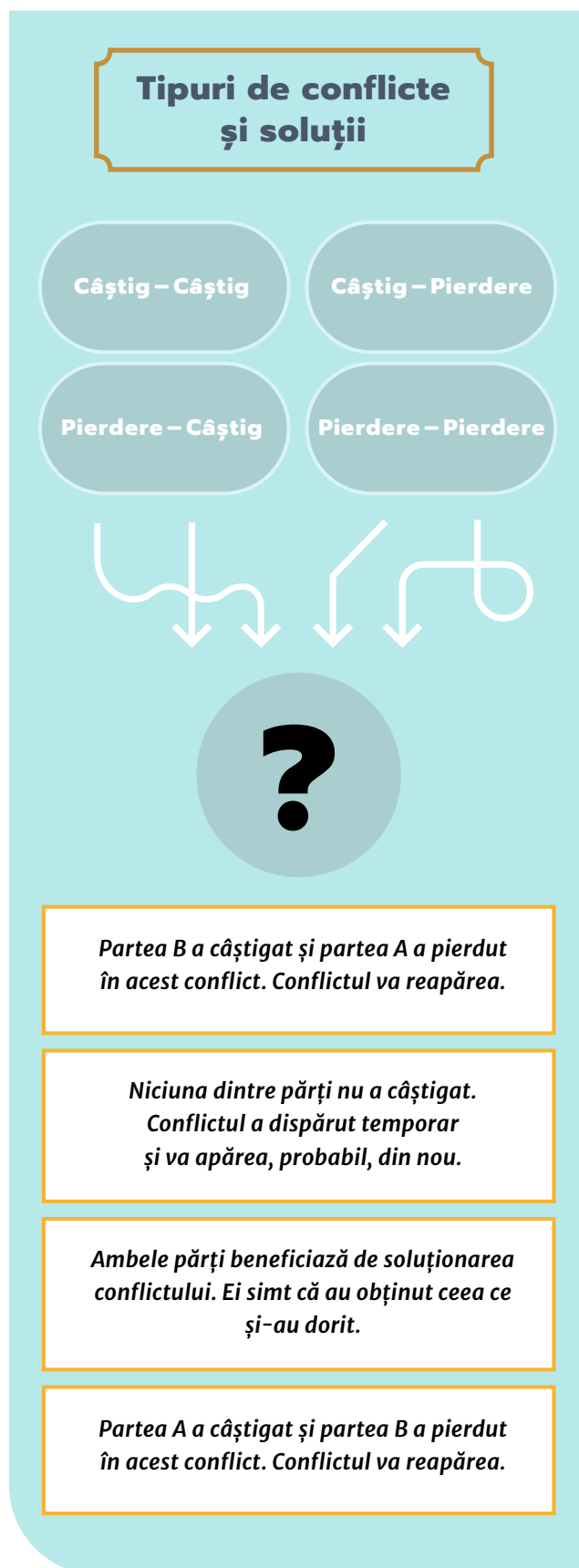
1. Elevii stau în cerc. Profesorul colectează de la elevi cele patru rezultate ale situației date. Diferitele versiuni sunt comparate și discutate.
2. Profesorul prezintă cele 6 etape ale soluționării conflictelor.
3. Elevii lucrează în perechi. Aceștia parcurg cei 6 pași și îi aplică pe conflictul legat de iPad. Scriu cei 6 pași.
4. Fiecare pereche face acum schimb de soluții cu o altă pereche. În final, elevii revin în cerc și discută despre soluțiile găsite pentru cei 6 pași. Profesorul le reamintește elevilor că urmarea strategiei în 6 etape este un mod util de a face față unui conflict.

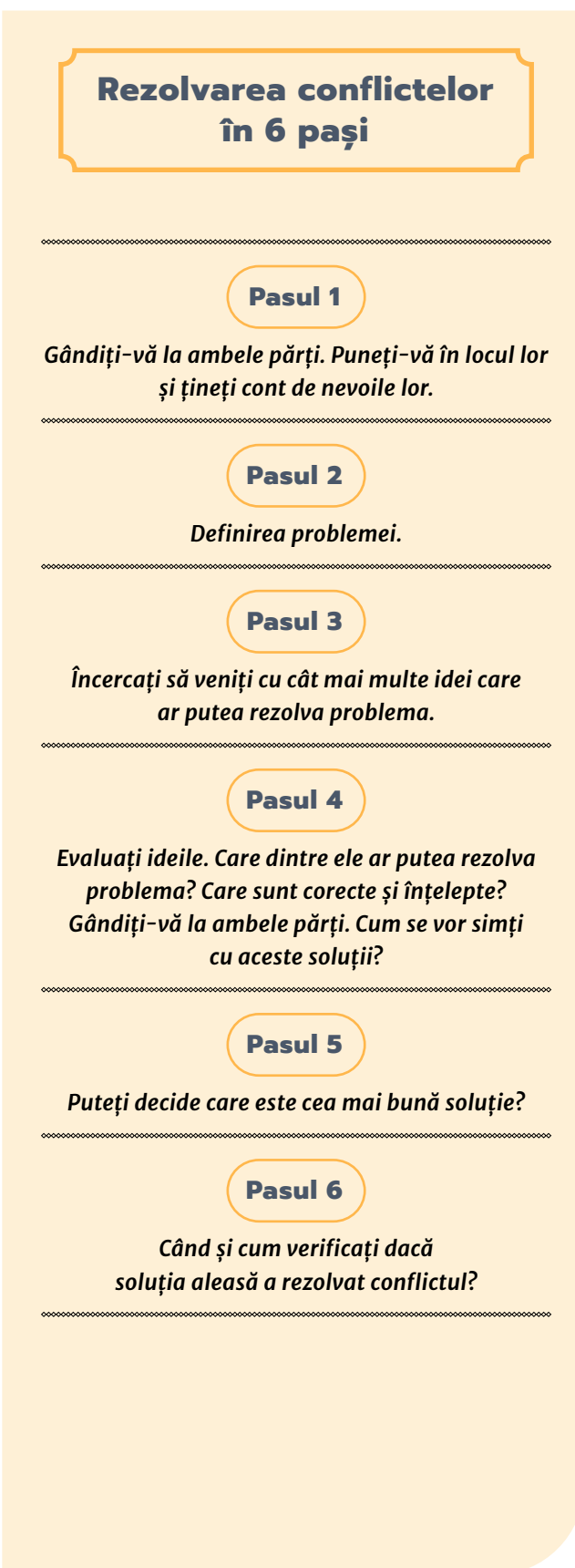
MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Partea ②

MODULUL 2

ASIGURAREA CALITĂȚII VIEȚII

Asigurarea calității vieții pune accent pe integritate, gestionarea eficientă a resurselor, responsabilitate pentru dezvoltare durabilă, buna gospodărire etc.

SARCINA 5

INTEGRITATE, NORME ȘI VALORI ACESTEA SUNT IMPORTANTE PENTRU MINE

Scop

Elevii înțeleg sensul valorilor și al normelor. Învață cum să dezvolte o relație între norme, valori și propria persoană.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Fotografii ale unor personalități, puse pe tablă
- ② Cuvinte-cheie scrise pe tablă

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul afișează pe tablă imagini cu oameni celebri (pe plan național, internațional) din domenii diverse. Imaginile ar putea fi aduse de elevi. Ei adună împreună ceea ce știu despre acești oameni.
2. Elevii se gândesc individual la un posibil model. Ei decid asupra unei persoane (dacă această persoană nu se află pe tablă, îi scriu numele în caiet). Elevii notează ceea ce știu despre persoana pe care au ales-o drept model (sau caută pe Internet).
3. Așezați în cerc, elevii își prezintă modelul. Toți ceilalți pot pune întrebări.
4. Profesorul arată elevilor câteva întrebări (scrise pe tablă, multiplicat pe hârtie etc). Discută întrebările.
5. Ca temă pentru acasă, elevii răspund la întrebări în scris și le aduc pentru lecția următoare.

Partea ②

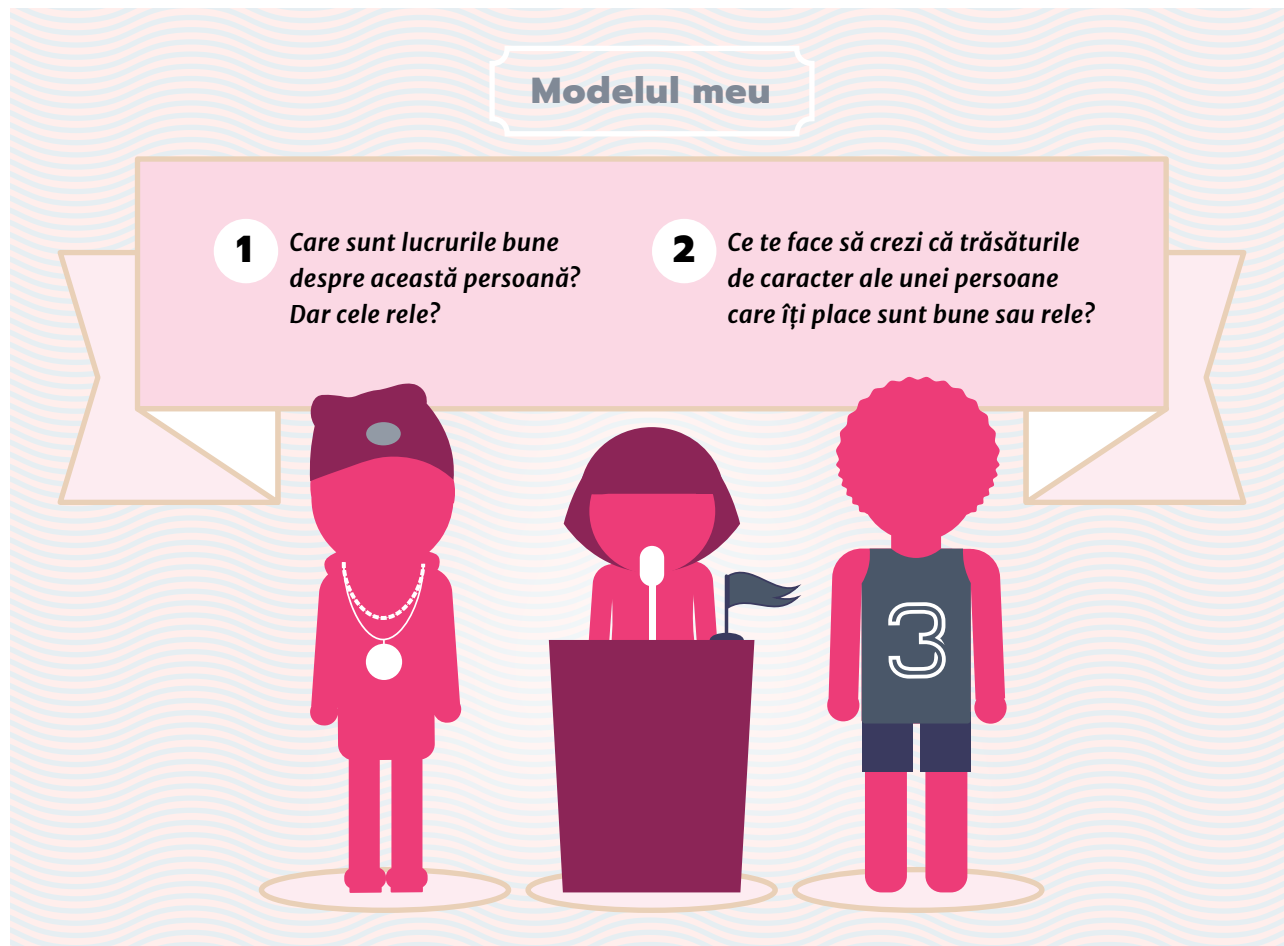
1. Elevii, grupați în perechi, fac schimb de răspunsuri.
2. Profesorul prezintă următoarea sarcină: Elevii trebuie să-și descrie propria persoană, precum și elementele/aspectele care sunt importante pentru ei. Pot decide ce produs vor să facă: un poster, un eseu, un poem, un desen, un desen animat etc.
3. Produsul ar trebui să reprezinte valorile și normele personale ale fiecăruia. Pentru aceasta, profesorul scrie pe tablă câteva cuvinte-cheie care pot fi indicii pentru elevi, explicându-le că acestea reprezintă valori.
4. Elevii lucrează individual la produsul lor.
5. După ce au terminat, profesorul organizează un spațiu unde toate produsele pot fi afișate și privite.
6. În final, în plen, fiecare elev menționează pe scurt un lucru pe care l-a făcut ușor și unul care a reprezentat o provocare.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Întrebări pentru discuție și tema pentru acasă:

Partea ②

Scrieți aceste cuvinte-cheie pe tablă sau arătați-le sub formă de carduri:

SARCINA 6

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ȘI A MUNCII CA SĂ POT DA TOTUL

Scop

Elevii reflectează asupra importanței învățării pe tot parcursul vieții. Ei își însușesc metode de motivare care sporesc perseverența. Elevii înțeleg că metodele de învățare pot fi diferite de la o persoană la alta, la diferite vârste și în diferite stadii ale vieții.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Imaginea unei scări pusă pe tablă; Întrebări pentru interviuri
- ② Carduri cu factorii de succes

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă sarcina desenând o scară pe tablă. O persoană este desenată pe treapta de jos. Aici se află acum elevii din clasa 6. Profesorul le explică faptul că, pe parcursul vieții, vor urca treptele, subliniind că biografiile oamenilor pot fi foarte diferite și, uneori, neprevăzute.
2. Se începe o discuție despre factorii importanți pentru atingerea cu succes a obiectivelor în viață. Elevii își împărtășesc ideile. Profesorul colectează ideile pe tablă.
3. Profesorul explică tema pentru acasă: elevii vor întreba doi adulți despre biografiile lor și despre lucrurile care au contribuit la creionarea acestora.
4. Elevii formează perechi și se gândesc la întrebările pe care le-ar putea adresa. Notează 3 – 4 întrebări.
5. Elevii formează un cerc și prezintă unele dintre întrebările lor. Profesorul poate adăuga câteva întrebări. Împreună crează un ghid pentru interviu.
6. Toți elevii își notează acest ghid de interviu.
7. Până la următoarea lecție, fiecare elev trebuie să intervieveze doi adulți și să înregistreze răspunsurile.

Partea ②

1. Elevii formează perechi și își prezintă reciproc rezultatele interviului. Discută despre asemănări și diferențe.
2. Apoi formează un cerc. Profesorul începe o discuție despre factorii de succes pe care adulții i-au menționat în biografiile lor. Sunt colectate cuvinte precum „tărie”, „perseverență”, „răbdare”, „muncă grea” etc. Se subliniază ideea învățării pe tot parcursul vieții. Profesorul folosește carduri cu factorii de succes.
3. Profesorul le cere elevilor să se gândească la modul în care își pot menține concentrarea să muncească din greu și cum se pot auto-motiva.
4. Elevii se întorc în băncile lor și își notează rețeta personală.
5. Rețetele sunt afișate în clasă și împărtășite în plen.

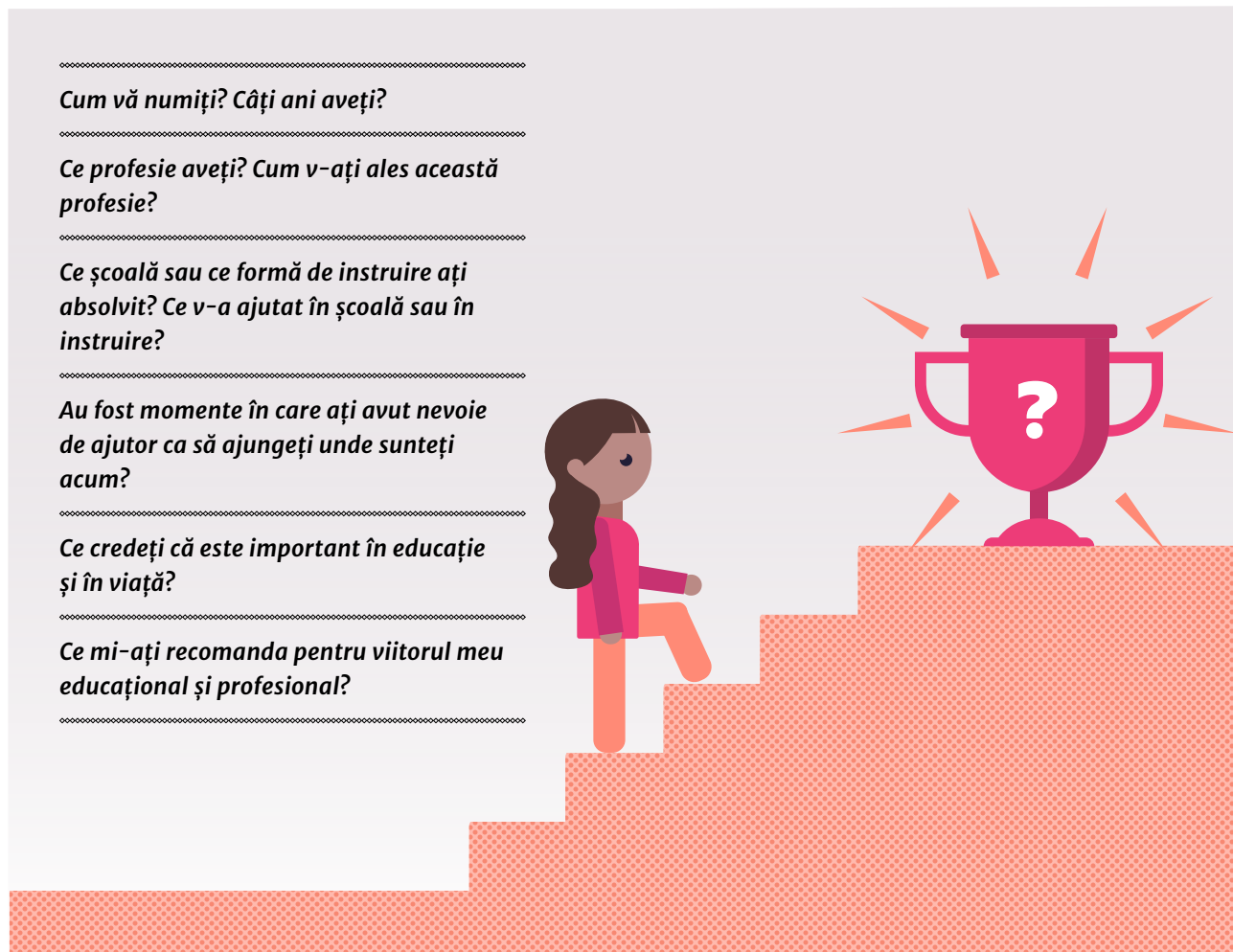

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Exemple de întrebări pentru interviu:

Partea ②

Carduri pentru discuție:

SARCINA 7

LUAREA DECIZIILOR CORECTE UN ATELIER DESPRE LUAREA DECIZIILOR

Scop

Elevii se gândesc cum să ia o decizie corectă în diferite situații. Își dezvoltă simțul pentru luarea deciziilor.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Carduri sau fișe de lucru

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Profesorul le cere elevilor să facă un brainstorming despre deciziile pe care trebuie să le ia într-o zi obișnuită. Răspunsurile sunt notate pe tablă: de exemplu, să se uite la televizor, ce joc să aleagă, când să-și facă temele etc. Profesorul menționează că vor face un workshop privind luarea deciziilor. Elevii trebuie să lucreze în perechi, parcurgând anumiți pași. Etapele sunt numerotate de la 1 la 6.

1. Dileme: elevii citesc cele două cazuri de dilemă scrise pe tablă sau în fișa de lucru. Ei lucrează individual și își notează deciziile. Apoi formează perechi și își prezintă reciproc deciziile.
2. Metoda 1: Diferite metode de luare a deciziilor sunt scrise pe tablă sau copiate pe o fișă. Elevii bifează sau notează metodele pe care le-au aplicat în cele două situații.
3. Decizii majore și minore: la pasul următor, elevii învață să distingă deciziile minore de cele majore. Aleg din cele două situații deciziile minore (fără impact mare de lungă durată) și decizii majore (cu impact mare de lungă durată) și le notează.
4. Metoda 2: Elevii reflectează în perechi care sunt metodele de luare a deciziilor pe care le aplică și în ce decizii (minore sau majore). Își notează răspunsurile în două coloane.
5. De asemenea, se gândesc la consecințele deciziilor majore, de exemplu, consumul repetat de hrană nesănătoasă îți poate afecta sănătatea. Elevii enumeră alte decizii majore care le-ar putea afecta sănătatea, relațiile, școala, cariera/locul de muncă etc.
6. Elevii identifică ce îi influențează în luarea deciziilor, de exemplu: părinții, profesorii, prietenii, recompensele, costurile etc.

Într-o discuție plenară finală, profesorul întreabă elevii ce au învățat din lecție și cum au experimentat cele 6 etape din cadrul workshopului.

MATERIALE PENTRU ELEVII

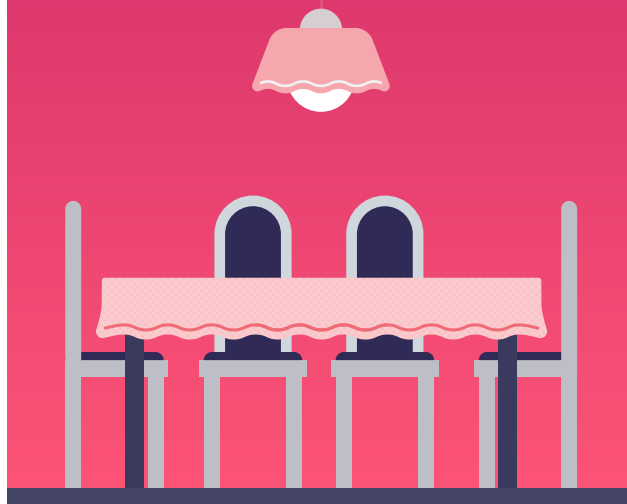
Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Exemple de dileme:

Ai făcut economii ca să-ți cumperi surorii tale un cadou de ziua ei dar, în realitate, ai vrea să cumperi ceva pentru tine.

Ai stabilit să mergi în vizită la bunica, dar prietenii tăi vor vedea un film și ai vrea să mergi și tu cu ei.

Soluții:

• Am cerut părerea unui prieten. • M-am gândit la argumentele pro și contra. • Am adoptat părerea majoritară. • Am dat cu banul. • Am intrat în panică.	• Am cerut sfatul specialiștilor. • Am acționat din impuls. • Am făcut ce am considerat corect. • Am analizat cu grijă opțiunile. • Altceva

Pasul 4, Metoda 2

Situația	Decizii majore	Metode	Decizii minore	Metode
Cadou pentru aniversare	Aniversarea este mai importantă	Am cerut sfatul părinților și am folosit banii pentru cadou		
Cina cu bunica	Respectarea angajamentului	M-am gândit la argumentele pro și contra	Am făcut ce-am simțit în această situație	Am acționat din impuls

SARCINA 8

GESTIONAREA RESURSELOR FINANCIARE

BANII MEI DE BUZUNAR

Scop

Elevii reflectează asupra economisirii banilor de buzunar și își dezvoltă capacitatea de gestionare a unui buget.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune în cerc pentru discuția în plen; Mese pentru grupuri; Carduri sau fișe de lucru pentru buget; Hârtie

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul începe lecția cu întrebările: „Putem avea întotdeauna ceea ce ne dorim?” / „De ce nu?” Începe o discuție despre diferența dintre „nevoi” și „dorințe”.
2. Profesorul subliniază că deseori trebuie să alegem. Trebuie să ne facem un buget.
3. În perechi, elevii analizează ce trebuie să aibă în vedere înainte de a merge să cumpere ceva, de exemplu, câți bani au, cât costă lucrurile, ce vor etc.
4. Elevii își împartășesc rezultatele în plen.
5. Elevii formează grupuri de patru și lucrează la diferite scenarii. Pe fiecare fișă, profesorul completează sumele care trebuie cheltuite pentru scenariul respectiv. Elevii trebuie să se uite la câți bani trebuie cheltuiți și la cine este persoana care decide dacă este vorba de o dorință sau de o nevoie. Abia apoi realizează dacă pot cumpăra acel lucru. Ei folosesc fișa de lucru pentru buget.

Partea ②

1. Grupurile aduc planurile de buget în plen și le prezintă. Primesc feedback de la ceilalți.
2. Profesorul încurajează elevii să se gândească la propriile nevoi și dorințe.
3. Elevii își notează dorințele într-un paragraf scurt pe o bucată de hârtie, indicând cum vor să economisească bani pentru acestea. Nu-și notează numele pe hârtie.
4. Profesorul adună toate foile și le pune în mijlocul cercului. Un elev alege o foaie și o citește cu voce tare. Ceilalți elevi pot comenta sau adăuga idei pentru economisirea banilor. Sau, se poate face un test, încercând să ghicească cine a scris hârtia citită.
5. Ca o contribuție finală, profesorul îi întreabă pe elevi cum își poate cineva permite să cumpere anumite lucruri. În afară de economisirea banilor, oamenii pot lua și un împrumut. Profesorul explică diferența.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Planificarea unui buget

Exemplu de card pentru buget:

George are pe săptămână,
..... lei bani de buzunar.

Nevoi: Creioane noi pentru
școală, felicitare pentru
aniversarea surorii sale
Dorințe: Dulciuri și două
benzi desenate

Nevoi:

Dorințe:

Planul de buget

Numele: _____

Venitulri	Cheltuieli		
Bani de buzunar			
Total venituri	Total cheltuieli		
Bilanț (Bilanț = Venituri minus cheltuieli)			

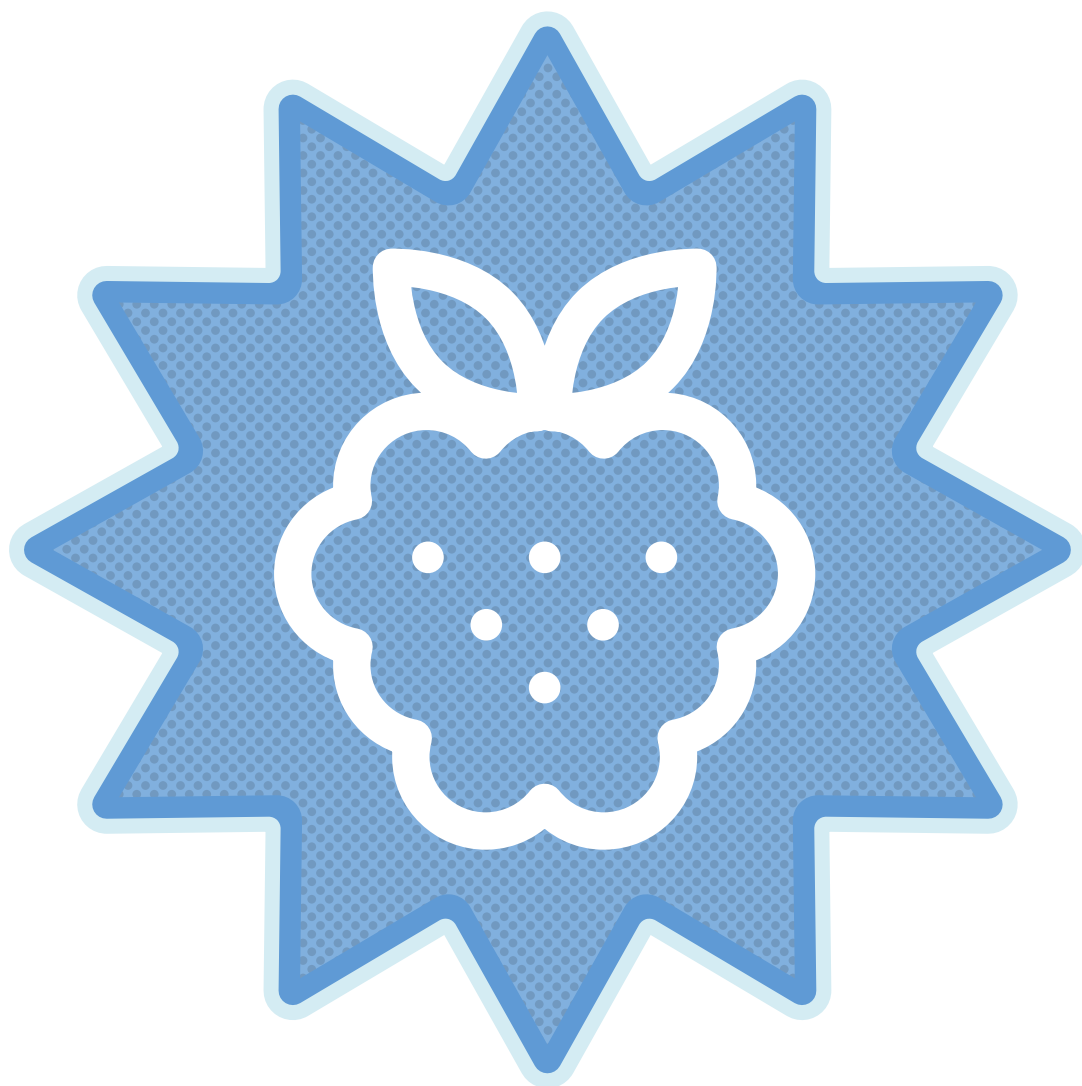
Partea ②

Credit, împrumut, debit

Creditul reprezintă suma pe care o împrumuți
și pe care o rambursezi după un anumit timp.
Pentru împrumut vei plăti o dobândă care
reprezintă comisionul (sau costul) aferent
împrumutului.

Cu cât perioada pe care te împrumuți este
mai lungă, cu atât suma plătită ca dobândă va
fi mai mare.

Debitul reprezintă suma de bani pe care o deții.

MODULUL 3

MODUL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS

Modul de viață sănătos care îi ghidează pe elevi în aspecte ce țin de sănătatea fizică, emoțională, alimentația sănătoasă, contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

SARCINA 9

ESTE ȘI AERUL O HRANĂ? POLUAREA AERULUI

Scop

Elevii înțeleg importanța unui mediu sănătos pentru dezvoltarea lor. Ei dobândesc cunoștințe despre efectele poluării asupra sănătății. Învăță cum să își analizeze comportamentul și să prevină poluarea aerului.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Informații despre calitatea aerului; Fotografia unui oraș cu o poluare mare a aerului.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

Elevii se adună într-un cerc. Profesorul le arată o imagine a unui oraș cu aerul puternic poluat.

1. Profesorul pune întrebări precum:

- Ce puteți vedea în imagine?
- Ce probleme sunt?
- Există pericole invizibile pentru sănătatea noastră?
- Unde credeți că a fost făcută această fotografie?

Elevii discută. Când se menționează problema poluării aerului, profesorul prezintă sarcina de lucru. În grupuri de 4 sunt discutate diferite elemente ale poluării aerului. Din ce este făcut aerul? 78 % azot, 21 % oxigen, 1 % alte gaze. Ce include aerul poluat? Ozon, praf fin, compuși nocivi ai azotului.

2. Fiecare grup se concentrează pe o singură substanță dăunătoare și colectează răspunsuri despre influența negativă pe care aceasta o are. Profesorul oferă informații pentru fiecare grup (cărți, reviste, Internet etc.).
3. După 20 de minute, elevii se adună din nou în cerc și aduc răspunsurile lor. Se discută efectele poluării aerului asupra oamenilor și a naturii. Sunt evidențiate probleme precum bolile pulmonare, poluarea solului, afectarea recoltelor.
4. În final, elevii se gândesc la ce măsuri pot fi luate pentru a preveni poluarea aerului. Se adună idei despre ceea ce pot face elevii, ce poate face industria și ce pot face politicile în acest sens. Profesorul grupează ideile în trei coloane (elevi, industrie, politică): de exemplu, Elevi – să meargă la școală cu bicicleta; Industrie – să scrie o scrisoare adresată unei fabrici locale în care să se evidențieze efectele poluării aerului; Politică – să contacteze autoritățile locale și să atragă atenția asupra nevoii de a avea mai multe piste pentru biciclete.
5. Împreună, clasa alege o idee pe care să o pună în practică.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Combaterea poluării aerului

Elevi	Industrie	Politică
• <i>Deplasarea cu bicicleta la școală</i> • ...	• <i>Scrierea unei scrisori către o fabrică locală cu sublinierea efectelor poluării aerului</i> • ...	• <i>Contactarea autorităților locale și atenționarea asupra nevoii de a avea mai multe piste pentru biciclete</i> • ...

SARCINA 10

RĂMÂI CALM ȘI LUCREAZĂ DIN GREU SĂNĂTATEA FIZICĂ ȘI MENTALĂ

Scop

Elevii află despre importanța sănătății fizice și mentale. Ei expun idei pentru menținerea sănătății fizice și mentale, adoptând o atitudine pozitivă față de propria sănătate.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Informații despre sănătatea fizică și mentală, informații despre stres; Foi de hârtie pentru harta mentală; Planul săptămânal pentru menținerea echilibrului între școală (muncă) și viață personală.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

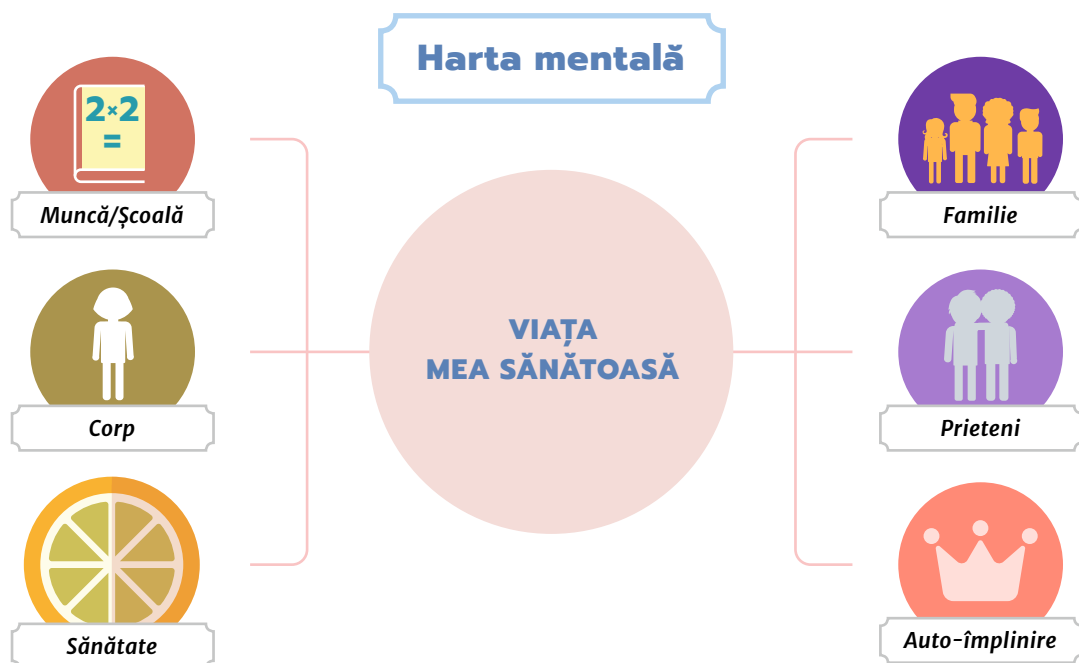
DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau într-un cerc. Profesorul le prezintă noțiunea și le propune alcătuirea unei hărți mentale (pe tablă, cu foi de hârtie sau pe podea). Profesorul pune în mijlocul cercului o foaie de hârtie cu titlul „Viața mea sănătoasă”. Pune apoi șase ramuri în jurul „Vieții mele sănătoase”. Acestea sunt „Muncă/Școală”, „Corp”, „Sănătate”, „Familie”, „Prieteni”, „Împlinire de sine”.
2. Profesorul le cere elevilor să se gândească la toate elementele care alcătuiesc o viață sănătoasă. Elevii își notează ideile pe bilețele de hârtie și discută diversele puncte de vedere.
3. Profesorul abordează fenomenul de „stres”. Ar putea colecta exemple de experiențe stresante de la elevi.
4. Profesorul le cere elevilor să se întoarcă la locurile lor. Le prezintă un plan săptămânal pentru asigurarea echilibrului școală (muncă)/viață personală. Elevii lucrează individual la planurile lor. Se gândesc la elementele unei vieți sănătoase care contribuie la o săptămână sănătoasă. Este important să se abordeze nu numai aspectele fizice ale sănătății, ci și aspectele mentale și emoționale.
5. Planul săptămânal ar putea include: să nu-ți planifici un volum prea mare de muncă (școlară), să ții totul ordonat, să faci pauze (în aer liber), meditație, yoga, să te deconectezi, să mănânci sănătos, să iei micul dejun, să dormi suficient, să reduci vizionarea programelor TV, să faci sport etc.
6. Când elevii își termină planul, caută un partener și își compară planurile săptămânale.
7. Profesorul le cere elevilor să își păstreze planurile și să încerce respectarea lor în săptămâna următoare.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Plan săptămânal

Luna: _____ Anul:

Categorii/ Repere:	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
Obiective:							
Pauze:							
Amuzament:							

SARCINA 11

CORPUL MEU ESTE SĂNĂTOS DIETA IDEALĂ?

Scop

Elevii învață să facă diferența între alimentația sănătoasă și dietă. Ei înțeleg diferitele tipuri de diete și consecințele acestora asupra sănătății lor.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Coli mari de hârtie (flipchart); Informații despre alimentația sănătoasă și diete

Modulul 3

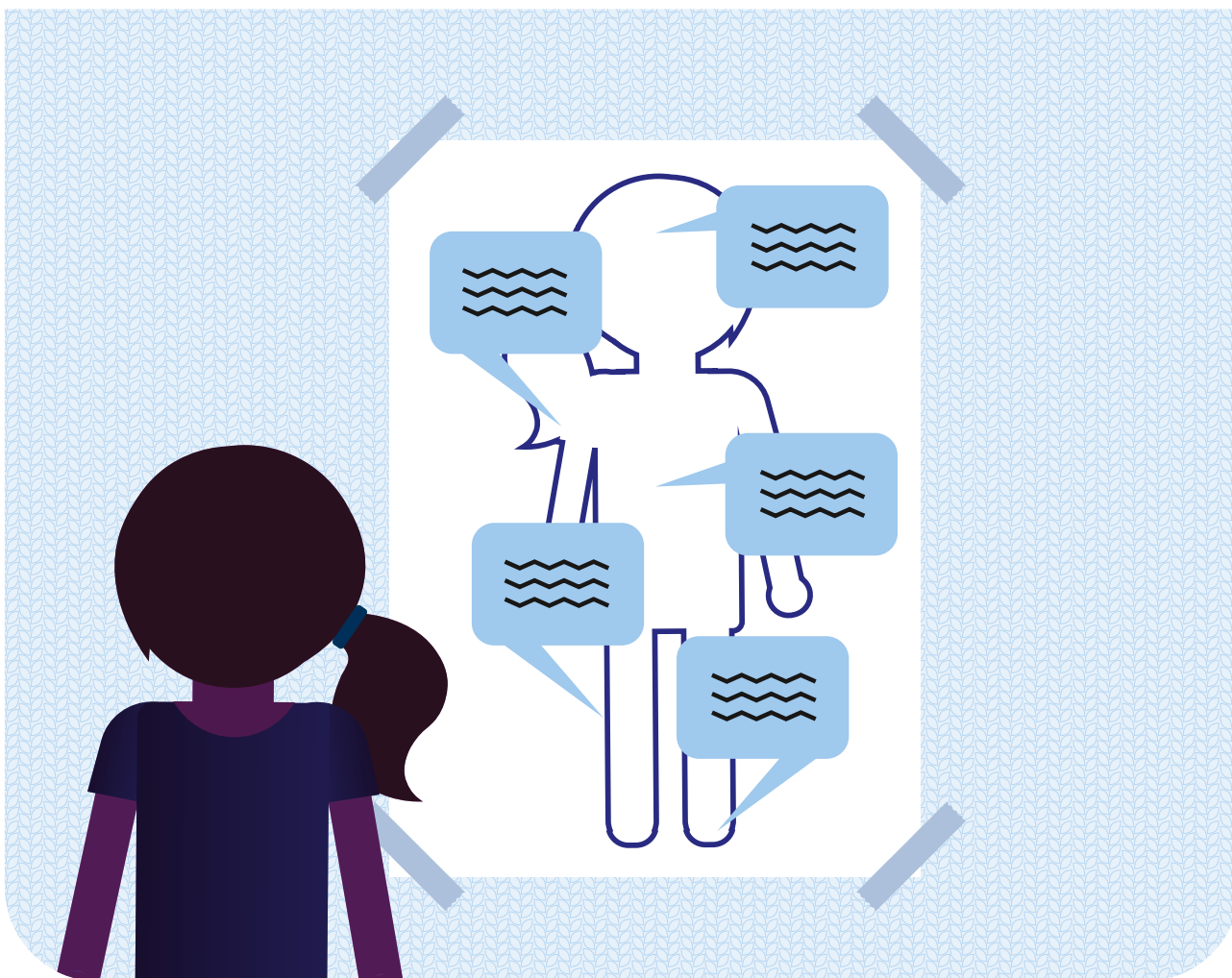
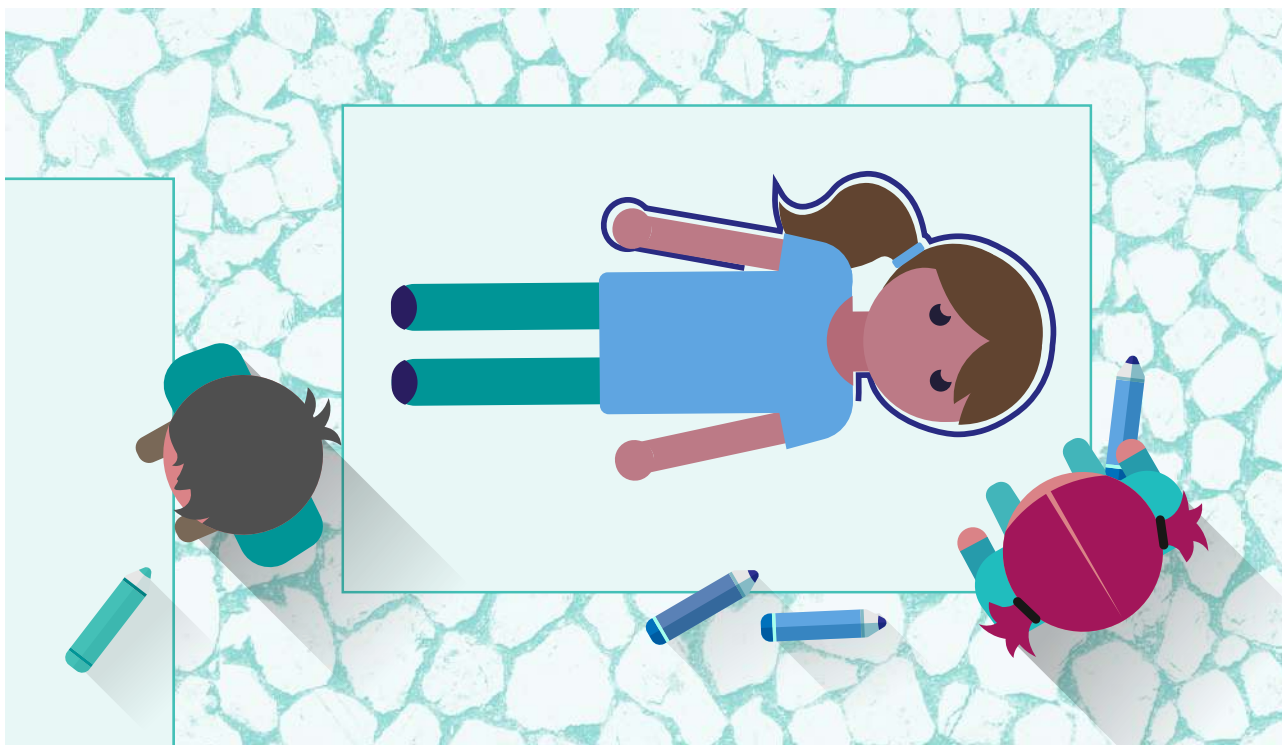
Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. În mijloc este o foaie mare de hârtie (de exemplu, flipchart sau poster). Profesorul cere unui elev să deseneze pe hârtie conturul unui corp omenesc. Variație: Această sarcină poate fi realizată și individual. Elevii pot decupa imagini cu persoane din reviste și pot răspunde la următoarele întrebări înainte de discuția din clasă.
2. Discuția din clasă începe cu următoarele întrebări:
 - Ce părți ale corpului sunt cele mai importante pentru viața noastră?
 - Ce este un stil de viață sănătos?
 - Când mă simt confortabil?
 - De ce dietele pot avea efecte nocive?
3. În timpul discuției, elevii scriu diferitele răspunsuri pe corpul conturat pe poster.
4. După discuție, elevii formează perechi. Ei caută informații despre obiceiurile alimentare și dietele sănătoase. Pentru aceasta, profesorul oferă câteva elemente de suport (cărți, reviste, link-uri). Este important ca elevii să găsească informații despre următoarele aspecte:
 - elementele unei diete sănătoase (carbohidrați, proteine, grăsimi),
 - exemple de alimente sănătoase,
 - modul în care mâncăm (când, cât de des etc.),
 - efectele diferitelor diete.
5. După ce au terminat cercetarea, fiecare pereche găsește o altă pereche și își compară ideile. Într-un grup de patru ajung la o opinie comună și formulează un rezumat.
6. În ultima etapă, toate grupurile își prezintă constatările în plen. Toată lumea, inclusiv profesorul, comentează prezentările.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 12

FUMATUL ȘI ALCOOLUL TENTAȚII PERICULOASE

Scop

Elevii află câteva informații-cheie despre alcool și tutun. Învăță cum să caute informații suplimentare și să înțeleagă efectele dăunătoare ale stimulentei.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Pe hârtie: un test pe tema alcoolului și unul pe tema tutunului. Copiați ambele fișe pentru jumătate din clasă. Pregătiți câte o foaie de hârtie cu soluțiile pentru fiecare test, copiați-le și fixați-le în colțurile opuse ale camerei

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul împarte clasa în două grupuri (de exemplu, în stânga și în dreapta clasei).
2. Profesorul înmânează primei jumătăți chestionarul pe tema alcoolului și testul pe tema tutunului celeilalte jumătăți.
3. Elevii completează testul individual. Dacă anumiți termeni sunt neclari, profesorul îi explică pe scurt.
4. După aproximativ 15 minute, răspunsurile sunt discutate în plen. Profesorul le cere elevilor să-și motiveze părerile. Ar trebui discutate cât mai multe răspunsuri. În acest fel, profesorul află care sunt atitudinile elevilor.
5. Răspunsurile la ambele teste (alcoolul și tutunul) sunt afișate în clasă, astfel încât elevii să le poată privi individual, imediat ce au terminat de scris.
6. Apoi, elevii realizează individual un poster cu rezumarea celor mai importante informații despre ambele teme. Fiecare elev ar trebui să includă lucrurile pe care le-a învățat și lucrurile care sunt importante pentru el.
7. Profesorul poate sugera elevilor să discute subiectul cu părinții și să le împărtășească informațiile dobândite la școală.
8. Profesorul îi poate motiva pe elevi să cerceteze informații suplimentare acasă, pe Internet. Anumite teme pot fi revizuite și discutate într-o lecție viitoare.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Chestionar privind fumatul

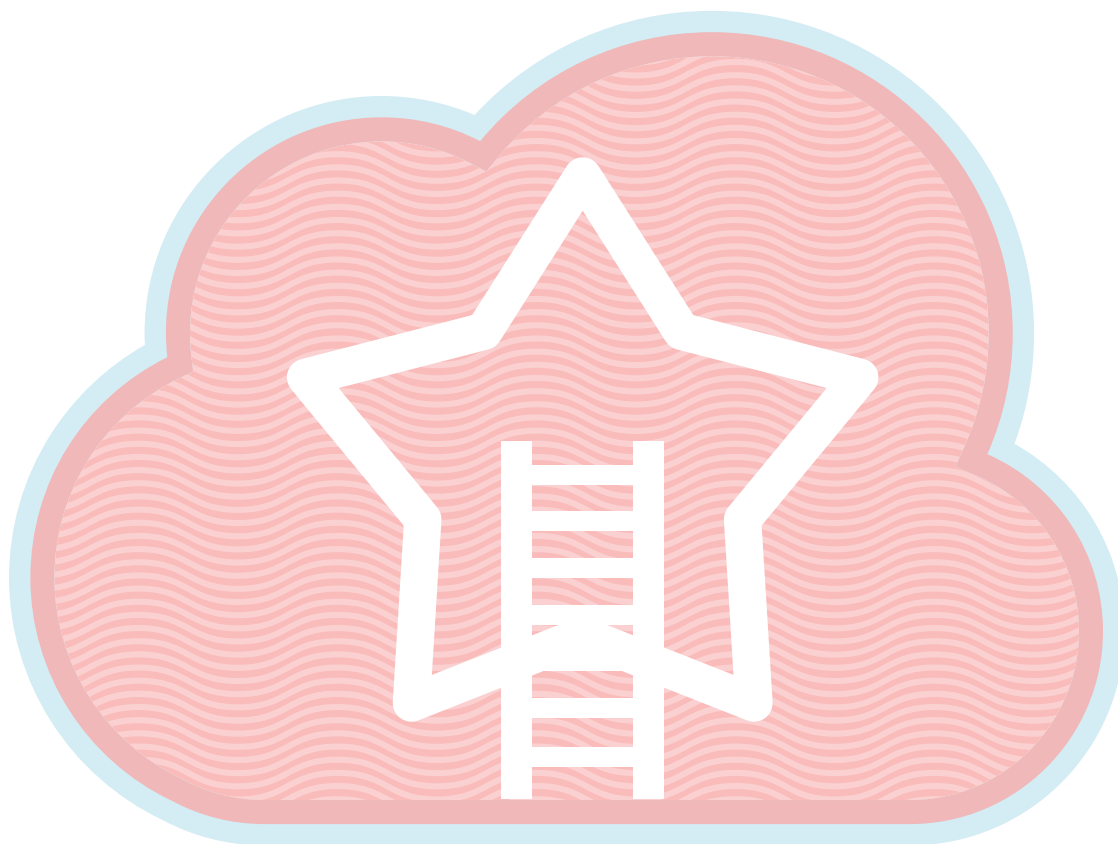
		1	2	3
1	Ce substanțe, printre altele, se găsesc în fumul de tutun?	Arsenic	Zaharina	Cofeină
2	După cât timp fumatul devine dependență?	Prima săptămână	Câteva săptămâni	Jumătate de an
3	Ce metodă de renunțare este recomandată?	Pas cu pas	Să fumezi mai puțin	Să decizi ziua în care te lași
4	Cât durează recuperarea organismului după renunțarea la fumat?	20 minute	12 ore	24 ore
5	Ce boală poate provoca fumatul?	SIDA	Cancer	Infecția urechii
6	Cât de periculos este fumatul pasiv?	Foarte periculos	Neglijabil	O vătămare corporală
7	Cât de dăunătoare sunt țigările ușoare în comparație cu țigările normale?	La fel	Mai puțin	Mai mult
8	De ce producătorii de țigări adaugă în tutun, amoniac, cacao sau lemn dulce?	Pentru a reduce riscul de cancer	Pentru a mări dependența	Pentru că este mai ieftin

Răspunsurile „Bold” sunt corecte

Chestionar privind alcoolul

		adevărat	fals
1	Toți adulții beau alcool.		×
2	Copiii au voie să cumpere alcool.		×
3	Nu poți deveni dependent de alcool.		×
4	Alcoolul afectează toate organele (creier, ficat, rinichi, inimă).	×	
5	Alcoolul este mai periculos pentru copii și tineri.	×	
6	După ce beau, unii oameni fac lucruri pe care altfel nu le-ar face.	×	
7	Majoritatea tinerilor de 14 ani, s-au îmbătat de mai multe ori.		×
8	După ce a băut mult alcool, o persoană nu mai are voie să meargă pe bicicletă.	×	

MODULUL 4

PROIECTAREA CARIEREI PROFESIONALE ȘI DEZVOLTAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial pune accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

SARCINA 13

LUMEA PROFESIILOR CE ANUME MĂ INTERESEAZĂ

Scop

Elevii identifică profesiile din diferite domenii. Ei reflectează asupra acelor profesii de care sunt interesați.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Ilustrații cu puncte forte și abilități
- ② Tabelul desenat pe tablă

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă elevilor diferite categorii de puncte forte și abilități (prima vedere de ansamblu a domeniilor profesionale).
2. Elevii formează perechi și găsesc locuri de muncă în care aceste abilități/puncte forte sunt necesare. Profesorul desenează pe tablă schița unei hărți mentale. Fiecare elev crează o hartă mentală.
3. Apoi, o afișează în clasă și o prezintă colegilor.
4. Ca temă pentru acasă, elevii se gândesc la profesiile pe care le cunosc. Ei aleg o singură profesie și își întreabă părinții sau rudele ce fel de puncte forte și abilități sunt necesare pentru acel loc de muncă. Iau notițe și le aduc la școală pentru lecția următoare.

Partea ②

1. Elevii stau într-un cerc cu notițele lor.
2. Profesorul începe o discuție despre diferitele profesii pe care le-au ales elevii, punând accent pe punctele tari și abilitățile necesare pentru acestea.
3. Acum, elevii fac schimb de informații despre profesii, puncte forte/abilități, angajându-se într-un joc de tipul „rulment cu bile”. Pentru asta, se așază în două cercuri concentrice. Elevii din cercul interior se confruntă cu cei din cercul exterior. Timp de două minute, perechile își schimbă informațiile. Apoi, cercul exterior se mișcă un spațiu spre stânga. Noile perechi își schimbă informațiile. Mișcarea se repetă de mai multe ori.
4. Elevii se întorc la locurile lor. Profesorul le cere să-și privească din nou hărțile mentale.
5. Elevii își aleg domeniul care îi interesează cel mai mult și o profesie din cadrul acestui domeniu.
6. Fac apoi, o scurtă descriere a acestei profesii cu ajutorul unor cuvinte-cheie. Dacă este nevoie, pot obține informații suplimentare de la profesor sau de pe Internet.
7. Toate descrierile sunt afișate lângă hărțile mentale.

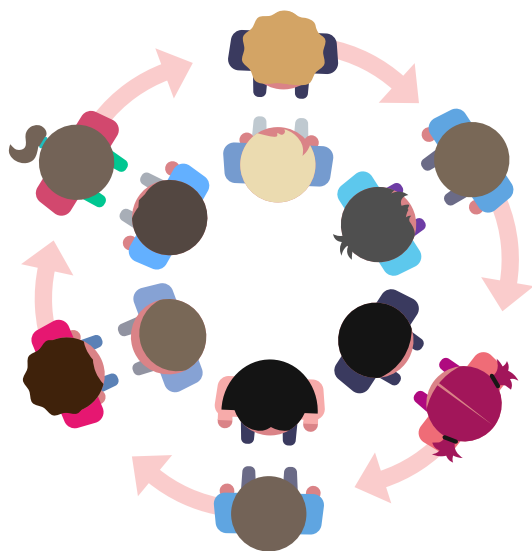
MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

 Să gândesc Manager Inventator	 Să repar ceva Mecanic auto Meseriaș	 Să cânt, să dansez Dansator Cântăreț Actor	 Să soluționez probleme Expert IT Manager
 Să lucrez cu numere Contabil Profesor de matematică	 Să-i ajut pe ceilalți Asistent medical Doctor Profesor	 Să pictez, să desenez Pictor Arhitect Designer	 Să vorbesc cu oamenii față în față Asistent social Jurnalist

Partea ②

Cuvinte-cheie pentru descrierea unei profesii:

- **Unde se regăsește acea profesie?**
- **Cine poate practica acea profesie?**
- **Cu ce?**
(unelte, instrumente etc.)
- **Munca se desfășoară în interior sau în exterior?**
- **Ce abilități/puncte forte sunt necesare?**
- **Unde se pot dobândi?**
(universitate, școală, ucenicie...)
- **Ce altceva este important pentru această profesie?**
(punctualitate, acuratețe, forță fizică etc.)

SARCINA 14

DOMENIILE PROFESIONALE ȘI PUNCTELE MELE FORTE – PROFILUL MEU

Scop

Elevii realizează care sunt punctele forte personale în raport cu diferitele domenii profesionale. Ei înțeleg că fiecare are un profil unic al punctelor forte.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Desene/simboluri reprezentând cele 8 domenii profesionale; Schița unui profil personal pe tablă sau fișa de lucru.
- ② Hârtie

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul afișează, în diferite locuri din clasă, opt imagini (sau cuvinte) care reprezintă domeniile profesionale și le cere elevilor să se gândească la domeniul în care cred că sunt foarte buni. Elevii se mută lângă imaginea cu cel mai bun domeniu al lor.
2. În a doua rundă, profesorul le cere elevilor să se gândească la al doilea domeniu profesional în ordinea calităților lor. Ei schimbă locurile. Profesorul subliniază că fiecare are diferite puncte forte.
3. Profesorul întocmește o schiță a unui profil personal pe tablă (sau le arată o fișă de lucru). Cele opt domenii profesionale sunt notate la capetele axelor profilului.
4. Elevii trebuie să se gândească la ce sunt foarte buni, la ce sunt medii, mai puțin buni sau deloc buni (5 = foarte buni). Ei marchează cu „x” valorile pe fiecare axă.
5. Unesc semnele între ele și obțin un profil.
6. Elevii formează perechi și își prezintă reciproc profilurile, folosind propoziții complete. Ei compară asemănările și diferențele și obțin feedback cu privire la propria estimare a punctelor forte.
7. Toate profilurile sunt afișate în sala de clasă. Profesorul angajează elevii într-o discuție despre punctele forte ale întregii clase.
8. Ca temă pentru acasă, elevii se gândesc și își notează idei despre modul în care ar dori să își folosească punctele forte într-un viitor loc de muncă. Aduc notițele la lecția următoare.

Partea ②

1. Elevii, cu notițele și profilurile lor, se așază în cerc. Profesorul întreabă cine ar dori să-și împărtășească gândurile despre o viitoare profesie.
2. Individual, elevii scriu un eseu de o pagină despre profesia dorită. Se referă la profilul lor. De asemenea, își pot adăuga performanța școlară (la o anumită disciplină).
3. Eseurile sunt colectate și amestecate. Un elev extrage unul și îl citește. Pot juca un joc, să ghicească al cui este eseu respectiv.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

Profilul meu

Să gândesc

Să repar diferite lucruri

Să cânt, să dansez

Să soluționez o problemă

Să lucrez cu cifre

Să ajut oamenii

Să pictez, să desenez

Să discut cu oamenii față în față

SARCINA 15

DESCOPERIREA POTENȚIALELOR CUM MĂ VĂD EU, CUM MĂ VĂD CEILALȚI

Scop

Elevii reflectează asupra propriilor puncte forte și asupra potențialului de îmbunătățire a celor slabe. Ei înțeleg cum se percep pe sine și cum îi percep ceilalți.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen

- ① Foi cu conturul unei persoane
- ② Hârtie; Două întrebări scrise pe tablă

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Elevii primesc o foaie cu conturul unei persoane sau îl desenează singuri.
2. Ei completează „persoana din desen” cu adjective despre sine. Este important să se gândească la punctele lor forte, la slăbiciunile, la dorințele și visele lor.
3. Elevii formează perechi și fac schimb de foi. Fiecare notează pe fișa partenerului modul în care îl vede el.
4. Apoi, schimbă iar foile și citește ce a scris partenerul.
5. Revin în cerc și vorbesc despre faptul că autopercepția și percepția altora despre o persoană nu se potrivesc întotdeauna. De asemenea, discută dacă doresc să efectueze modificări în cazul unei percepții diferite de către ceilalți.
6. Ca temă pentru acasă, elevii își scriu impresia și/sau planul pe spatele hârtiei cu profilul. O aduc la lecția următoare.

Partea ②

1. Elevii revin cu foile completate.
2. Profesorul le cere să se gândească la alți oameni din mediul lor care îi percep într-un anumit fel. Profesorul desenează pe tablă schița unei sociograme: cercuri interioare (linii mai scurte) = oameni mai apropiați, cercuri exterioare (linii mai lungi) = oameni mai îndepărtați.
3. Elevii desenează o sociogramă și etichetează persoanele. Ei se gândesc cum îi percepe fiecare persoană și dacă percepția acestora se potrivește cu propria percepție.
4. După aceea, elevii răspund la cele 2 întrebări din fișa de lucru.
5. Depinde de profesor și de dinamica grupului dacă răspunsurile vor fi discutate din nou în plen. Dacă da, se recomandă multă grijă/prudență.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

Cum mă văd eu

Eu sunt:

- timid
- sportiv
- iubitor de muzică
- mereu amabil

Sorin este:

- sportiv
- sociabil
- foarte bun la mate
- mereu activ

Partea ②

Cum mă văd ceilalți

2 Întrebări

- Cum a fost experiența să aflu cum mă văd alții?
- Ce cred despre modul în care mă văd ceilalți?

SARCINA 16

CE MĂ CARACTERIZEAZĂ ACESTA ESTE LOGO-UL MEU

Scop

Elevii se gândesc la toate calitățile și punctele lor forte. Apoi, elaborează un logo personal care să sintetizeze caracteristicile reprezentative.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Creioane colorate sau markere; Exemple de logo-uri; Hârtie; Materiale diferite în funcție de produsul ales

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Elevii se gândesc la toate caracteristicile care îi definesc ca persoană. Revin la ultima lecție și citesc toate însușirile pe care le-au scris despre ei înșiși.
2. Apoi, fiecare ia o foaie de hârtie și se gândește la un lucru sau un simbol cu care se identifică. Acesta va fi logo-ul său. Profesorul poate oferi sugestii suplimentare prin prezentarea unor logo-uri cunoscute.
3. Elevii își schițează logo-ul pe hârtie. Își pot împărtăși ideile cu un partener sau, într-o a doua fază, cu un grup de patru. Este important să își folosească abilitățile creative și să fie conștienți de ce au ales un anumit design.
4. Elevii își prezintă schițele cu logo-urile în plen.

Partea ②

1. Logo-urile sunt finalizate.
2. Împreună cu profesorul, elevii planifică modul în care le vor folosi:
 - Tricou: transferul logo-ului pe un tricou cu vopsea sau spray.
 - Obiect de artă/pictură: transferul logo-ului pe hârtie și pictarea acestuia.
 - Crearea unui joc de memorie (joc de cărți): profesorul pregătește carduri (dublul numărului de elevi din clasă). Fiecare elev își transferă logo-ul pe două carduri. Profesorul colectează toate cardurile într-o cutie, ca un joc de memorie.
 - Crearea unui logo electronic: transpunerea ideii logo-ului cu ajutorul programelor Word, PowerPoint sau al altor soft-uri.
 - Crearea unui poster uriaș al clasei: desenarea logo-urilor cu markere pe foi A4. Toate foile sunt apoi lipite într-un poster imens, care ar putea fi afișat la intrarea în sala de clasă.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ②

MODULUL 5**SECURITATEA PERSONALĂ**

Securitatea personală oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți.

SARCINA 17

UTILIZAREA RESPONSABILĂ A TELEFOANELOR MOBILE ȘI A REȚELELOR DE SOCIALIZARE

Scop

Elevii învață într-un mod distractiv despre riscurile utilizării telefonului mobil și a rețelelor de socializare.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Fotografii cu persoane folosind computerul; Invitați în clasă, dacă se poate, un expert în social media

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul arată un pachet de țigări cu mesajele de avertizare privind pericolele asupra sănătății și îi întreabă pe elevi de ce telefoanele mobile nu au astfel de mesaje.
2. Profesorul îi întreabă ce știu despre riscurile utilizării telefonului mobil și a rețelelor de socializare. Dacă este posibil, invitați la oră un specialist pentru a le vorbi elevilor despre aceste riscuri.
3. În perechi, elevii creează o hartă mentală cu toate problemele legate de acest subiect.
4. Hărțile sunt apoi adunate într-o ședință plenară și, dacă este necesar, sunt completate de profesor.
5. Elevii sunt rugați să producă semne de avertizare umoristice pentru telefoanele mobile. Acestea ar putea fi o etichetă de lipit pe telefoane, o caricatură sau o combinație de text și imagine sub formă de meme. Au 20 de minute pentru a executa sarcina.
6. În final, o selecție de lucrări va fi prezentată în sesiune plenară.

Partea ②

Elevii organizează în clădirea școlii o expoziție cu lucrările lor.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

SARCINA 18

BULLYING CIBERNETIC

Scop

Elevii cunosc fenomenul cyber bullying (intimidare cibernetică) și știu ce pot face într-un caz concret, ca victimă sau martor.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Invitați în clasă un expert în bullying cibernetic, dacă se poate

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul le predă elevilor cunoștințele de bază despre fenomenul intimidării cibernetică. Dacă este posibil, poate fi invitat un specialist la oră pentru a le vorbi despre aceste riscuri.
2. Elevii răspund la întrebări (a se vedea materialul pentru elevi) - fiecare pe cont propriu - fără evaluare în plen.
3. Elevii scriu o poveste în care intimidarea cibernetică joacă un rol. Ei scriu întâi povestea cu un final negativ (de exemplu, un elev devine victima agresiunii cibernetică, treptat își pierde prietenii. În cele din urmă, elevul agresat încearcă să se sinucidă.).
4. Apoi, elevii schimbă foile cu persoana alăturată, care rescrie povestea, astfel încât să existe un final fericit.
5. Elevii transpun în imagini (pictate/desenate) poveștile lor.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Informații despre intimidarea cibernetică

Bullying-ul cibernetic se referă la diferite tipuri de insultă, hărțuire, amenințare sau expunere deliberată folosind comunicarea electronică (de exemplu: e-mail, SMS, WhatsApp). Sau, răspândirea zvonurilor ori a fotografiilor unei persoane pe social media. Trebuie subliniate următoarele caracteristici speciale:

- *Anonimatul: făptuitorul poate acționa fără să poată fi recunoscut (de exemplu, sub un nume fals).*
- *Fără feedback: infractorul nu vede efectele.*
- *Nu există martori ai infracțiunii.*
- *Înregistrările de pe Internet nu pot fi șterse ușor.*
- *Insulte pot fi văzute de mulți oameni.*
- *Bullyingul cibernetic nu este legat de orele de la școală.*

Adeseori, de rușine, cei afectați nu apelează la profesori, părinți sau poliție încă de la primele semne. Aceștia ar trebui să facă următoarele:

- *să salveze dovezi ale bullyingului (screenshot, o imagine a ecranului)*
- *să contacteze un adult (părinte, profesor, centru de consiliere)*
- *să apeleze poliția, dacă este necesar.*

Martorii la intimidarea cibernetică au o funcție importantă: ar trebui să se ridice în apărarea victimei, nu doar să asiste pasiv.

Ce faci atunci când cineva este victima bullyingului?

- ☐ *Iau apărarea victimei.*
- ☐ *Mă tem să iau apărarea victimei.*
- ☐ *Agresez și eu victima.*
- ☐ *Pur și simplu nu mă amestec.*
- ☐ *Am altă metodă.*
- ☐ *Întrebare dificilă. Nu știu.*

SARCINA 19

SECURITATEA PERSONALĂ

Scop

Elevii abordează subiectul securității dintr-o perspectivă subiectivă și reflectează asupra posibilităților de prevenire a riscului în școala lor.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Dacă se poate, invitați un ofițer de poliție la oră

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

Elevii tratează subiectul securității personale și creează o hartă mentală cu posibile riscuri de securitate (de exemplu, traficul rutier, furtul, pierderea de date cu caracter personal, hobby-urile riscante, sporturile extreme, drogurile, folosirea incorectă a datelor, schimbările climatice și dezastrele naturale).

Partea ①

1. Profesorul prezintă subiectul. Dacă este posibil, invitați un specialist la oră care să le vorbească elevilor despre aceste riscuri.
2. Profesorul explică pe scurt ce este o hartă mentală și la ce poate fi folosită.
3. Le cere elevilor să creeze o hartă mentală intitulată „Securitatea mea personală” (aproximativ 20 de minute).
4. Apoi elevii discută harta creată cu persoana de alături.

Partea ②

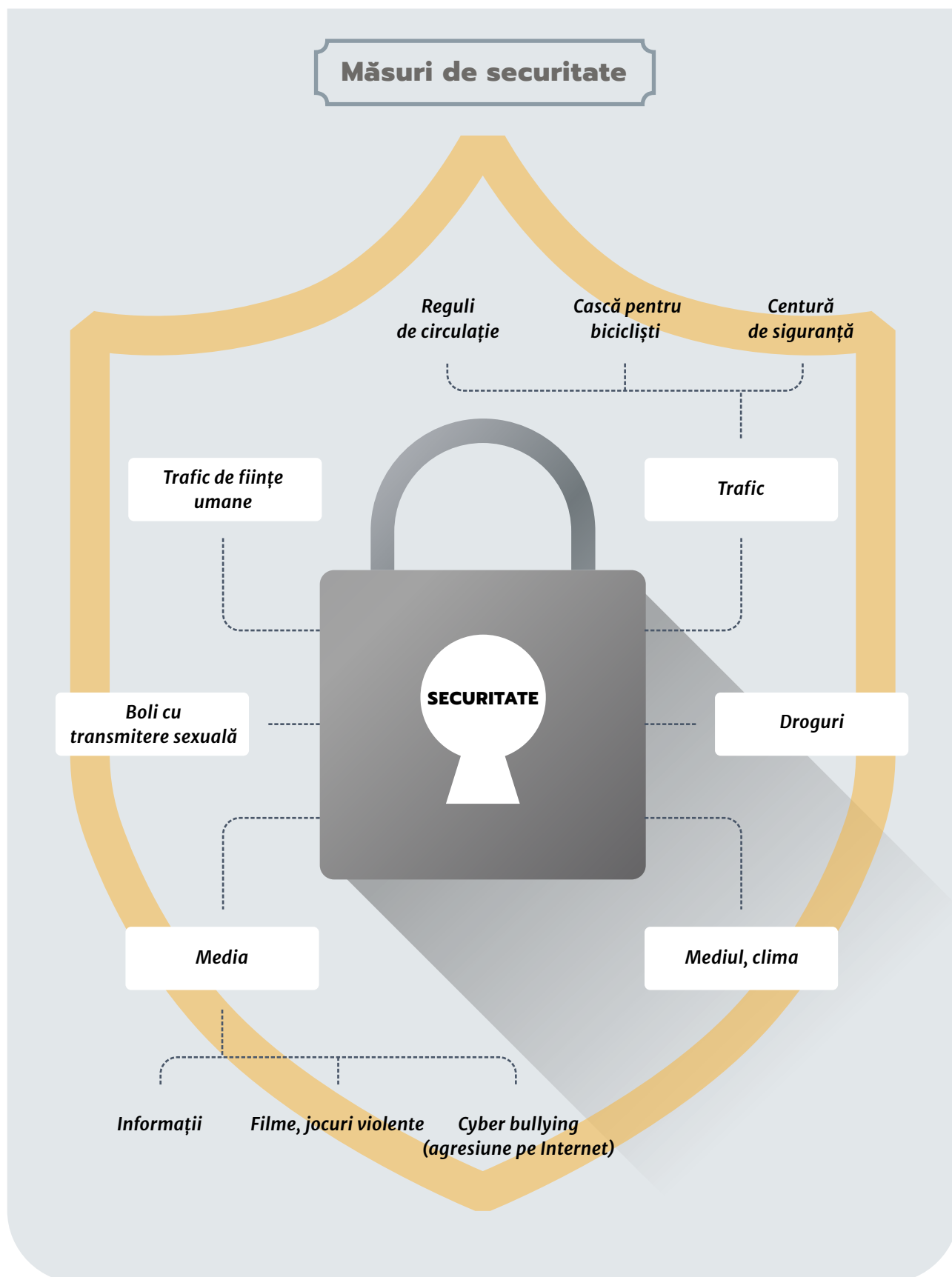
1. Profesorul le cere elevilor să se gândească la posibilitățile de protejare și de prevenire a amenințărilor la siguranța personală (de exemplu, purtarea căștii pe bicicletă, purtarea centurii de siguranță, păstrarea portofelului într-un loc sigur). Se dau idei și exemple:
 - A: Elevii creează pliante sau afișe despre păstrarea siguranței.
 - B: Elevii oferă colegilor din alte clase informații scurte despre prevenirea riscurilor.
2. Rezultatele sunt prezentate în plen.
3. Profesorul planifică următorii pași, împreună cu elevii: de exemplu, distribuirea de pliante, vizite la alte clase.

Idei pentru extinderea subiectului

Clasa merge într-o excursie la o secție de pompieri sau la o secție de poliție. Alternativă: Un expert de la pompieri sau poliție este invitat la clasă.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

SARCINA 20

CARTIERUL NOSTRU SECURITATEA NOASTRĂ

Scop

Elevii își explorează mediul de viață din punct de vedere al riscurilor pentru securitate și creează o hartă cu locații riscante, căutând idei pentru minimizarea riscurilor.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen; Poster cu schița cartierului; Dacă se poate, invitați un specialist la oră

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

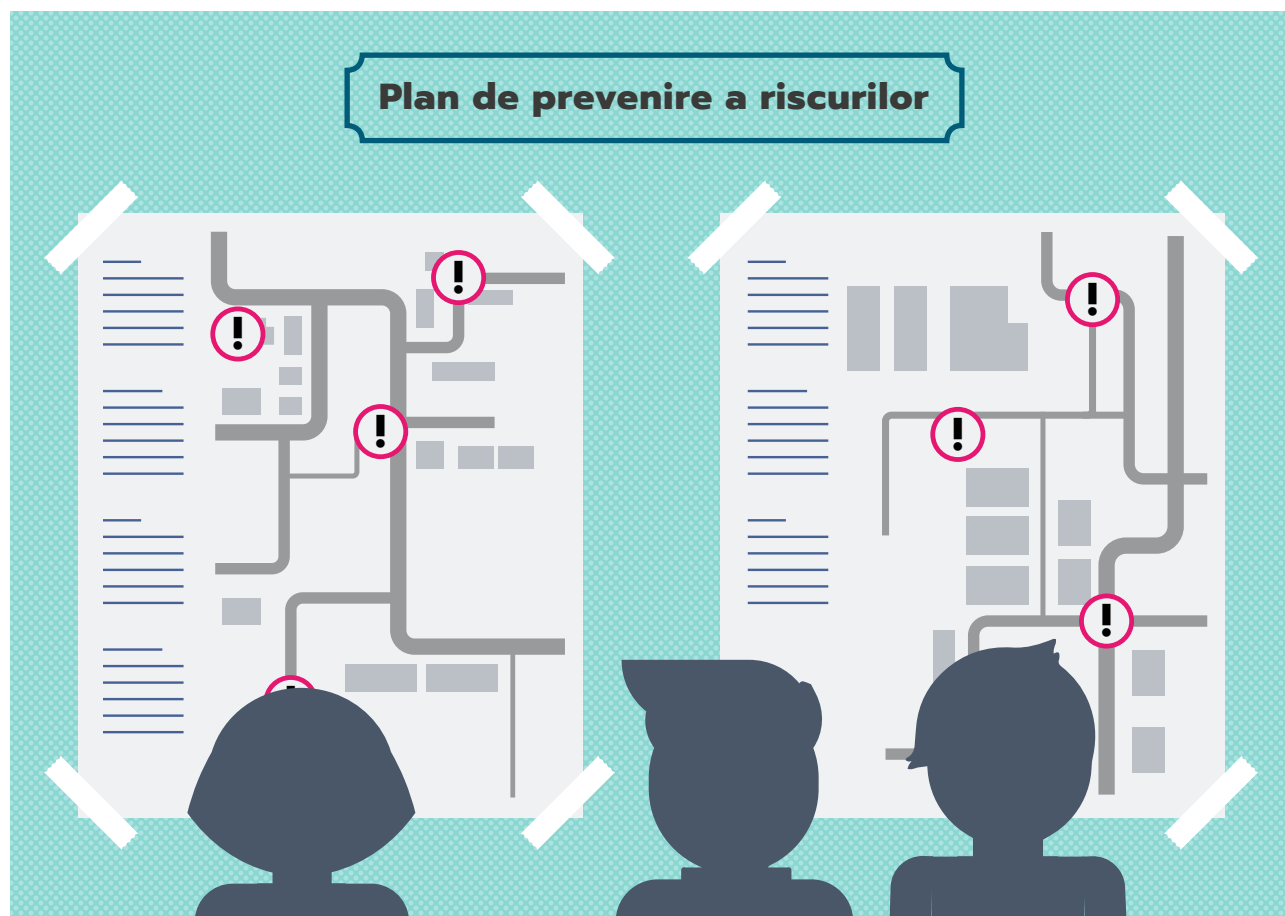
1. Profesorul arată clar că, pe lângă problemele globale de securitate (de exemplu, schimbări climatice, riscuri nucleare etc.), există și probleme de securitate în viața de zi cu zi. Dacă este posibil, puteți invita la oră un specialist care să vorbească despre aceste riscuri.
2. Elevii, grupați în perechi, se gândesc la potențialele riscuri de siguranță în vecinătatea școlii sau în drumul de acasă către școală (de exemplu, o traversare rutieră dificilă, o clădire veche din care pot cădea bucăți de tencuială, șanțuri pe drum în care se pot prinde pneurile bicicletelor).
3. Elevii mai pot întreba colegii de la alte clase, părinții sau trecătorii despre posibilele riscuri din zonă.
4. Perechile își prezintă rezultatele în plen.

Partea ②

1. Profesorul pregătește postere mari pe care sunt schițate hărți ale cartierului. Vă poate fi de folos o hartă a orașului sau o căutare pe Google Maps.
2. Elevii marchează pe hărțile cartierului locațiile riscante discutate anterior.
3. Pe marginea hărților, sunt notate/atașate sugestii de minimizare sau prevenire a riscurilor.
4. Perechile care elaborează hărțile cartierului pot fi formate în funcție de cunoașterea diferitelor zone.
5. Hărțile cartierului, cu zonele de risc și cu sugestiile pentru minimizarea riscurilor sunt afișate în clădirea școlii.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ②**Plan de prevenire a riscurilor****Semne/Panouri de avertizare**

Permiteți-le elevilor să-și creeze semne de avertizare proprii. Acestea, protejate cu folie de plastic, sunt plasate în punctele de pericol. Pornind de la acest proiect al școlii, se poate declanșa și o discuție cu populația rezidentă.

